

**VOL STERKE
VERHALEN UIT
DE TILBURGSE
BINNENSTAD**

KRACHTHITEN BUNDEL

2.0

**BIDBOOK VAN DE
TILBURGSE BINNENSTAD**

TROTS OP TILBURG

SCAN EN BELEEF MEER

Bij augmented reality wordt er informatie over de werkelijkheid van deze kaart heen gelegd. Via de app CityCam kan je deze digitale informatie op jouw mobiele telefoonscherm zien. Download de CityCam App en scan de foto's en teksten waarbij bovenstaand icoon staat. Hiermee krijg je live beeld over het onderwerp.

TEXTIELSTAD TILBURG IS DOOR DE WOL GEVERFD EN BEVINDT ZICH MIDDEN IN EEN ONGEKENDE TRANSFORMATIE. EEN STAD DIE WORDT GEDRAGEN DOOR HAAR INWONERS EN HAAR LIEFHEBBERS. EN DIE OMHOOG GESTUWD WORDT DOOR ONDERNEMERS, INVESTEERDERS EN POLITICI DIE DURVEN EN DOEN. SCHOUDERS ERONDER EN ER MET ZIJN ALLEN IETS PRACHTIGS VAN MAKEN. DAT WIJ DAAR MET VERVE IN SLAGEN, LEES JE IN DIT BIDBOOK BINNENSTAD.

HARTSTAD VAN BRABANT

Tilburg is de zesde stad van Nederland. Nummer één hoeven we niet zo nodig te worden. Dat is meer iets voor een hoofdstad. Tilburg is een hartstad. Tilburgers volgen hun gevoel en dat gevoel zegt dat we het samen moeten doen. Samen betekent namelijk dat er meer mogelijk is. Tilburgers voeden elkaar met dromen die de mal vormen voor een plan dat ook daadwerkelijk wordt uitgevoerd. Wij slaan de handen ineen om gezamenlijk aan de slag te gaan. Dat zie je overal in terug.

VERDER KIJKEN EN DOORZETTEN

De Tilburgse binnenstad is volop in ontwikkeling. Honderden ondernemers storten zich iedere dag met hart en ziel op hun zaak én op hun omgeving. Die liefde delen ze: met klanten, met andere ondernemers, met toevallige passanten en met iedereen die het maar wil. Tilburgers werken samen en leven samen, dat geeft onze stad haar identiteit. Flink in de steigers, maar zo stijgen we het hardst. Wij kijken verder, zetten door, proberen, gaan soms onderuit, om even vrolijk weer op te staan. Volhouden en doorgaan.

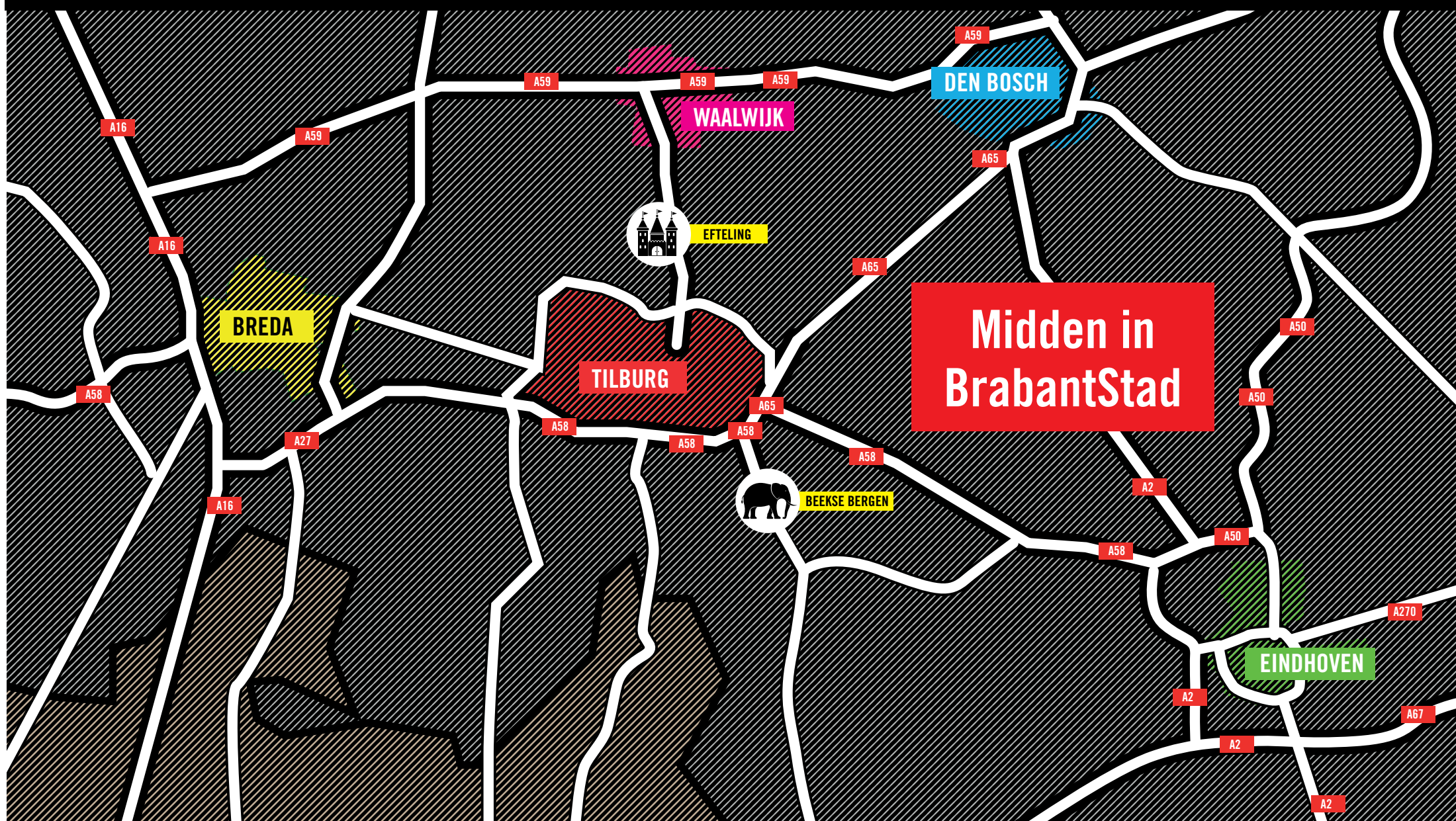
VERRASSING OM IEDERE HOEK

De basis voor het nieuwe Tilburg is gelegd, met de binnenstad als ultiem visitekaartje van de stad. Al het mooie oude is behouden. Daarnaast verrijzen nieuwbouw, nieuw ondernemerschap en nieuwe initiatieven. Samen met veel nieuwe mensen die van Tilburg zijn gaan houden. Onze stad leeft, dat voel je in alle haarvaten. Loop een ronde door de negen aaneengesloten sfeergebieden en we hoeven eigenlijk niets meer te vertellen. Maar toch doen we dat, want wij zijn trots op Tilburg. Niet alleen de jongste, maar ook veruit de meest verrassende stad van Noord-Brabant. Met genoeg ruimte voor jouw (retail) ambities.

GEOGRAFISCHE POSITIONERING

TILBURG

NexT

DE BINNENSTAD VAN TILBURG IS KLAAR VOOR DE 21STE EEUW

De Tilburgse binnenstad is sterk in ontwikkeling: de bouwkransen staan overal in de stad en het nieuwe stadssilhouet krijgt vorm. Die vorm komt mede voort uit een economisch-ruimtelijke visie op de toekomst van de binnenstad, te lezen in het visiedocument Tilburg Next.

EEN BIJZONDERE VISIE VOOR EEN BIJZONDERE PLEK

Er is nagedacht over de economische toekomst van de binnenstad. Hoe kan worden geprofiteerd van de forse publieke investeringen, wat betekenen de succesvolle projecten voor de binnenstad en hoe kan de binnenstad als totaal beter en in samenhang gaan function-

eren? Economische structuurversterking staat centraal in deze visie. Maar thema's als meer ruimtelijke kwaliteit, vergroening en verduurzaming gaan hier ook aan bijdragen en worden daarom ook meegenomen. Allemaal om zo goed mogelijk te anticiperen op en zelfs voorop te lopen in de urbanisatiegolf waar steeds meer mensen willen wonen, werken en leven in een bruisende stad.

JE LEEST HET VISIEDOCUMENT TILBURG NEXT HIER:

www.tilburg.nl of scan het icoon hiernaast met de CityCam App.

SFEERGEBIEDEN

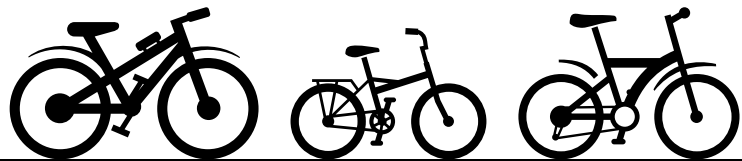
Zoals Berlijn niets is zonder haar wijken, zijn wij niets zonder onze sfeergebieden. Ze vormen het karakter van de stad. Met ieder zijn eigen kleur, vertellen ze het verhaal van Tilburg. Over hoe rauw, experimenteel en daadkrachtig we zijn. Hoe hier een enorm divers publiek met elkaar leeft en groeit, in alle kleuren. De negen sfeergebieden verdienen verdere verkenning in dit bidbook.

Wist je dat ieder sfeergebied zijn eigen kleur heeft, waarmee het gebied geduid wordt en herkenbaar is via signing en straatnaamborden in de stad?

- 1 WINKELGEBIED
- 2 DWAALGEBIED
- 3 SPOORZONE
- 4 LINTEN KORVEL/BESTERD
- 5 PIUSHAVEN
- 6 CULTURELE AS
- 7 HORECAGEBIED
- 8 VEEMARKTKWARTIER
- 9 MUSEA

FACTS AND FIGURES

7 FIETSENSTALLINGEN

CENTRAAL STATION ZUID	2.200
CENTRAAL STATION ZUID ONBEWAAKT*	2.700
CENTRAAL STATION NOORD ONBEWAAKT*	550
HEUVEL*	1.100
PIETER VREEDEPLEIN*	580
CONCERTZAAL*	400
KATTERUG*	285

TOTAAL AANTAL PLAATSEN 7.815

* GRATIS

EVENTEMENTEN

BEZOEKERS

TILBURGSE KERMIS	1.500.000
MEIMARKT	120.000
CARNAVAL	100.000
HAP STAP FESTIVAL	35.000
FESTIVAL MUNDIAL	22.000
FESTIVAL VAN HET LEVENSLIED	18.000
TILBURG ZINGT	15.000
TILBURG CULINAIR	12.500
TILBURG TEN MILES	10.000

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS 1.832.500

PARKEREN IN TILBURG

TOTAAL 3.800

780 775 580 540 450 297 378

PIETER VREEDEPLEIN

013-TIVOLI

KNEGTEL

LOUIS BOUW-
MEESTERPLEIN

KONINGSPLEIN

EMMAPASSAGE*

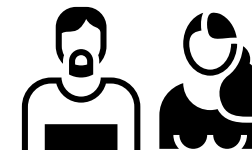
HEUVELPOORT

* UITBREIDING VOORZIEN MET 30 PLAATSEN IN 2020

AANTAL INWONERS GEMEENTE

2016:	212.000
2018:	215.600
2020:	222.300
2025:	223.300
2030:	226.500

LEEFTIJDVERDELING

15% 23% 19% 14% 12% 17%

TOT 14 JAAR

15-29 JAAR

30-44 JAAR

45-54 JAAR

55-64 JAAR

65 +

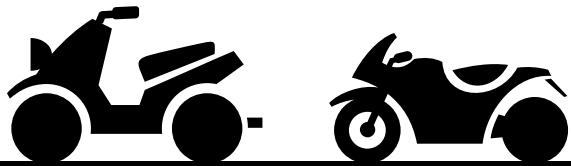

AANBOD BINNENSTAD BRON: LOCATUS

- Circa **280** winkels
- 54% winkels behoort tot branche **mode en luxe**
- **79.000 m²** winkelvloeroppervlak
- **194 horecazaken**, waarvan 63 restaurants en 40 cafés
- **9 cultuur**, waarvan 2 bioscopen, 3 theaters

VERVOER BEZOEKERS BINNENSTAD

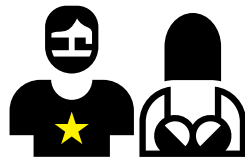
LOPEND	22%
(BROM-)FIETS	36%
AUTO/MOTOR	31%
OPENBAAR VERVOER	11%

BRON: BEZOEKERSONDERZOEK GEMEENTE TILBURG 2017

LEEFTIJD BEZOEKERS BINNENSTAD

TOT 25 JAAR	22%
26-44 JAAR	33%
45-64 JAAR	31%
65 JAAR EN OUDER	14%

BRON: BEZOEKERSONDERZOEK GEMEENTE TILBURG 2017

OORDEEL BEZOEKERS BINNENSTAD

ALGEMEEN OORDEEL	7,4
SFEER/GEZELLIGHEID	7,2
HORECA	7,7
WINKELS	7,4
GASTVRIJHEID	7,3
BEREIKBAARHEID	7,5
VEILIGHEID	7,6

BRON: BEZOEKERSONDERZOEK GEMEENTE TILBURG 2017

AANTAL BEZOEKERS CULTUUR

TEXTIELMUSEUM	65.000
DE PONT	91.000
NATUURMUSEUM BRABANT	73.000
013	310.000
THEATERS TILBURG	127.000

BEZOEKFREQUENTIE BINNENSTAD

DAGELIJKS	12%	36%	van de bezoekers komt om recreatief te winkelen
MINIMAAL 1X PER WEEK	53%	17%	van de bezoekers komt voor een specifieke winkel
ENKELE KEREN PER JAAR	31%	72%	bezoekers binnenstad komen uit gemeente Tilburg
EERSTE KEER	4%	15%	bezoekers afkomstig uit regio Hart van Brabant

BRON: BEZOEKERSONDERZOEK GEMEENTE TILBURG 2017

VERBLIJFSDUUR BEZOEKERS

MINDER DAN 30 MINUTEN	26%
30-60 MINUTEN	19%
1 TOT 2 UUR	28%
LANGER DAN 2 UUR	27%

BRON: BEZOEKERSONDERZOEK GEMEENTE TILBURG 2017

GEMIDDELDE BESTEDING PER BEZOEK: € 37,-
 SCHATTING TOTALE WEEKOMZET: **RUIM 4,5 MILJOEN EURO**

GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS PER UUR

MAANDAG:	2.379
DINSDAG:	2.590
WOENSDAG:	2.964
DONDERDAG:	2.624
VRIJDAG:	3.633
ZATERDAG:	4.589
ZONDAG:	3.633

BRON: BEZOEKERSONDERZOEK GEMEENTE TILBURG 2017

AANTAL STUDENTEN MBO/HBO/WO

44.225
34% WO

**ZIJ AAN ZIJ: INTERNATIONALE
WINKELFORMULES
EN LOKALE HELDEN**

**WINKEL
GEBIED**

PIETERVREEDEPLEIN/FREDERIKSTRAAT

DE ONTWIKKELING VAN HET WINKELGEBIED STAAT IN DE HOOGSTE VERSNELLING. NOG ALTIJD ZIJN DE WINKELSTRATEN EN -PLEINEN DE HUISKAMER VOOR ALLE TILBURGERS, MAAR STEEDS MEER MENSEN VANUIT HET HELE LAND EN DAARBUITEN (BELGIË) KOMEN GRAAG OP BEZOEK. OM TE PROEVEN VAN DE GASTVRIJHEID EN ZICH TE VERBAZEN OVER DE METAMORFOSE DIE TILBURG ONDERGAAT. EN WE ZIJN NOG LANG NIET KLAAR.

HET WINKELGEBIED STAAT IN EËN KLAP OP DE KAART

De grote kracht van Tilburg doet bombastisch aan: geen woorden, maar daden. Waar twee jaar geleden de eerste plannen voor grootschalige ontwikkelingen in het winkelgebied ontstonden, zijn daar nu de eerste resultaten al van te zien. Daadkrachtige ondernemers, investeerders en politici zorgen er samen voor dat Tilburg de grootste binnenstedelijke investering van Nederland kent. Hierdoor staat het winkelgebied in één klap op de kaart bij nationale en internationale retailers. Tilburg telt weer mee! Nergens anders in Noord-Brabant vind je een binnenstad waar Decathlon, Hudson's Bay én Primark gevestigd zijn. Grote merken als Levi's en Scotch & Soda zien ook de unieke groei die het winkelgebied doormaakt en vestigen zich maar al te graag in Tilburg.

DE WINKELCIRKEL IS ROND

De bijzonder sterke mix van winkels in het winkelgebied komt voort uit de inhaalrace waar de Tilburgse binnenstad mee bezig is. Tilburg was lange tijd namelijk geen 'gemakkelijke stad'. Veel bezoekers kwamen door een gebrek aan duidelijke verbindingen niet verder dan het op en neer lopen van de Heuvelstraat. Daar komt verandering in. Het hele winkelgebied krijgt logische verbindingen, met als gevolg een vanzelfsprekende en bovenal aantrekkelijke winkelronde. Het Pieter Vreedeplein wordt door de Frederikstraat - een doorgang met Parijse allure - verbonden met de Emmapassage. Diezelfde Emmapassage krijgt een opknapbeurt van jewelste en van daaruit beland je op het vernieuwde Stadhuisplein. Door de compactheid van het winkelgebied trek je telkens in slechts een paar stappen van plek naar plek.

EEN PROMINENTE PLEK VOOR GROEN

Door het enorme aanbod is winkelen in Tilburg topsport geworden. Tussendoor of nadien is het dan ook geen overbodige luxe om even lekker uit te kunnen puffen. Dat kan natuurlijk bij een van de vele horecazaken die de binnenstad rijk is, maar binnenkort ook in de groene omgeving op en rondom het Stadhuisplein. Door alle ontwikkelingen is er in Tilburg de unieke kans om de openbare ruimte in het stadshart opnieuw in te richten en daar krijgen ook groenvoorzieningen een prominente plek in. Parkeren tegen vriendelijke tarieven kan overal en ruimschoots rondom het winkelgebied.

In het winkelgebied is de komende jaren sprake van de grootste binnenstedelijke investering in Nederland.

Een compacte en complete binnenstad als magneet voor bewoners, bezoekers en ondernemers: compleet in retail en voorzieningen met ruimtelijke kwaliteit inclusief aandacht voor groen, verblijfskwaliteit en minder stenige openbare ruimten. Menging met horeca, leisure, cultuur en evenementen: levendigheid en stedelijkheid. De basis is op orde zodat de lokale en regionale koopkracht in de stad blijft.

TILBURG
NexT

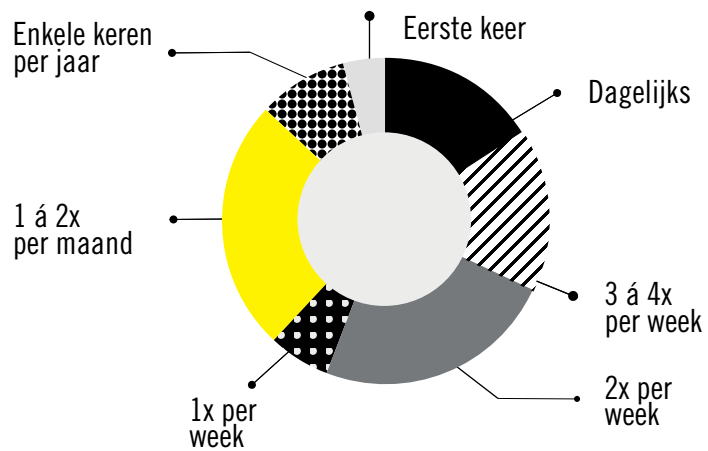
LOKALE HELDEN WORDEN GEKOESTERD

Naast de grote winkelformules, koestert het winkelgebied ook haar lokale helden: de typisch Tilburgse ondernemers. Zoals Gimbrère Mode, een familiebedrijf dat al 175 jaar bestaat. Dit modehuis speelt continu in op nieuwe ontwikkelingen, maar houdt tegelijkertijd vast aan uitstekende service en hoogwaardige kwaliteit. Of boekhandel Gianotten Mutsaers, waar je de liefde voor boeken terugziet in ieder detail. Bestel een kop koffie in de boekenbar, plof neer in een van de leunstoelen en dompel je onder in de boekenhemel. En wat te denken van Jimmy's, waar je mode en vernieuwing in alle rust en in een prachtige ambiance beleeft.

HEUVELSTRAAT

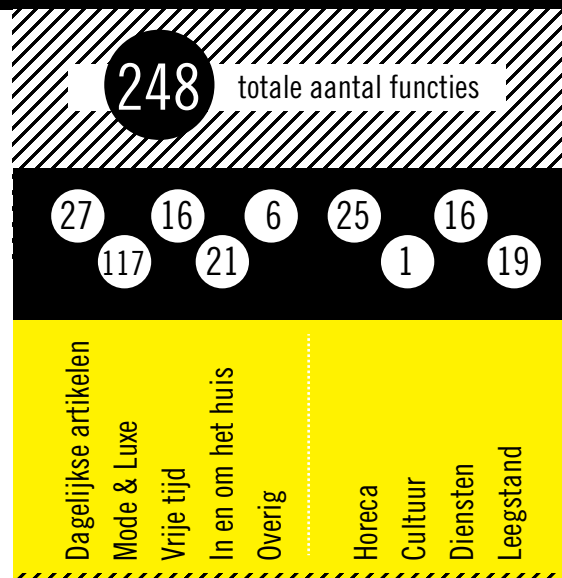

BEZOEKERSFREQUENTIE

Bezoekersonderzoek Gemeente Tilburg 2017

AANTAL FUNCTIES

WINKELVLOEROPPVLAK

66.170 M²
Winkelloppervlak

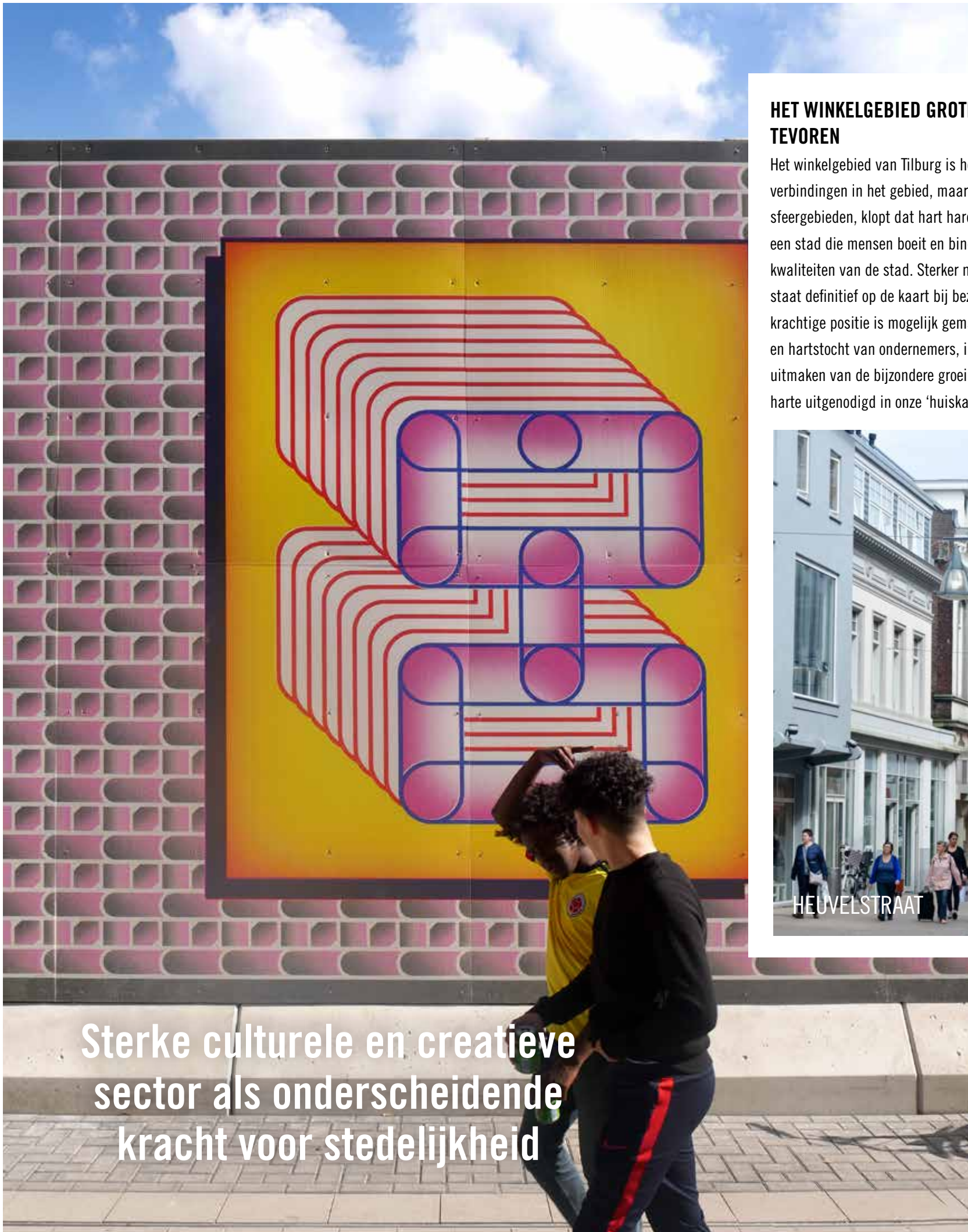
Locatus 2017

HEUVEL

ANVERS

Sterke culturele en creatieve sector als onderscheidende kracht voor stedelijkheid

HET WINKELGEBIED GROTER EN GEZELLIGER DAN OOI TEVOREN

Het winkelgebied van Tilburg is het hart van de stad. Door de nieuwe verbindingen in het gebied, maar ook door de verbindingen met de omliggende sfeergebieden, klopt dat hart harder dan ooit tevoren. Tilburg is tegenwoordig een stad die mensen boeit en bindt. Je hoeft niet meer op zoek naar de kwaliteiten van de stad. Sterker nog, je kunt er niet meer omheen. Tilburg staat definitief op de kaart bij bezoekers uit heel Nederland en België. Die krachtige positie is mogelijk gemaakt door de gezamenlijke wil, kunde en hartstocht van ondernemers, investeerders en politici. Wil jij ook deel uitmaken van de bijzondere groei van een stad in ontwikkeling? Je bent van harte uitgenodigd in onze 'huiskamer', waar het bovenal gezellig is.

MET DE VIJFSPRONG ALS VROLIJK CHAOTISCH VERTREKPUNT, VIND JE IN HET VERDERE DWAALGEBIED VOORAL RUST. DWAAL ONGEHAAST LANGS DE SCHILDERACHTIGE ZAKEN VAN CREATIEVE EN EIGENWIJZE ONDERNEMERS EN ZIE MAAR WAT JE TEGENKOMT. EEN WANDELING DOOR HET DWAALGEBIED ONTAARDT VANZELF IN EEN ONTDEKKINGSTOCHT. IN HET VERLENGDE VAN DE HEUVELSTRAAT LOOP JE ZO HET DWAALGEBIED BINNEN. DAT DOE JE OOK VANAF HET CENTRAAL STATION.

DWAALGEBIED

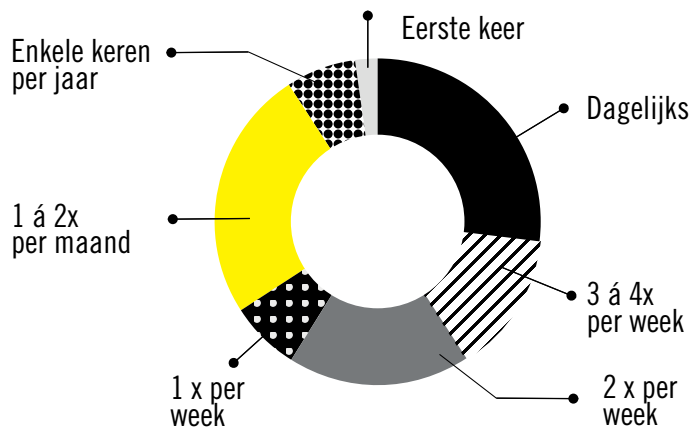
Dwaal door een oase in de binnenstad

VAN WINKEL NAAR KRAAMPJE NAAR TERRASJE

De gezellige Dwalerij is het perfecte voorbeeld van de verbinding tussen bewoners, bezoekers en ondernemers in het Dwaalgebied. Van voorjaar tot najaar worden de Noordstraat en Nieuwlandstraat iedere laatste zondag van de maand omgetoverd tot markt. Zonder schreeuwende marktkooplui, mét lokale makers die hun spullen aanbieden. Niets lekkerder dan slenteren langs de kramen waarop vintage, vinyl, grafisch werk en streekproducten uitgesteld liggen. Je dwaalt echt van winkel naar kraampje naar terrasje en onderweg bewonder je de mooie panden in de straten en geniet je van theater en muziek.

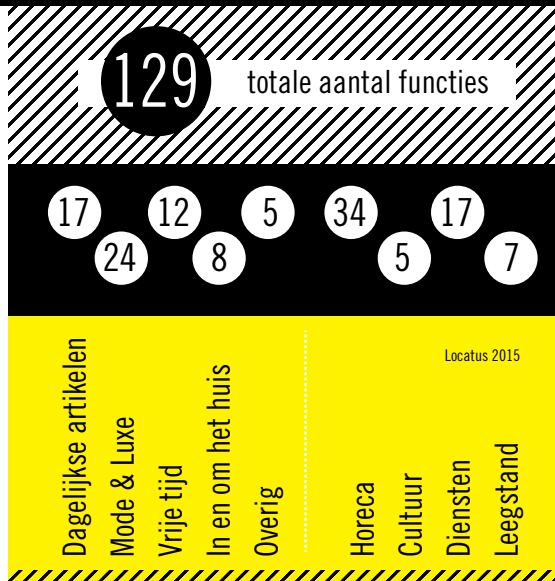

BEZOEKERSFREQUENTIE

Bezoekersonderzoek Gemeente Tilburg 2017

AANTAL FUNCTIES

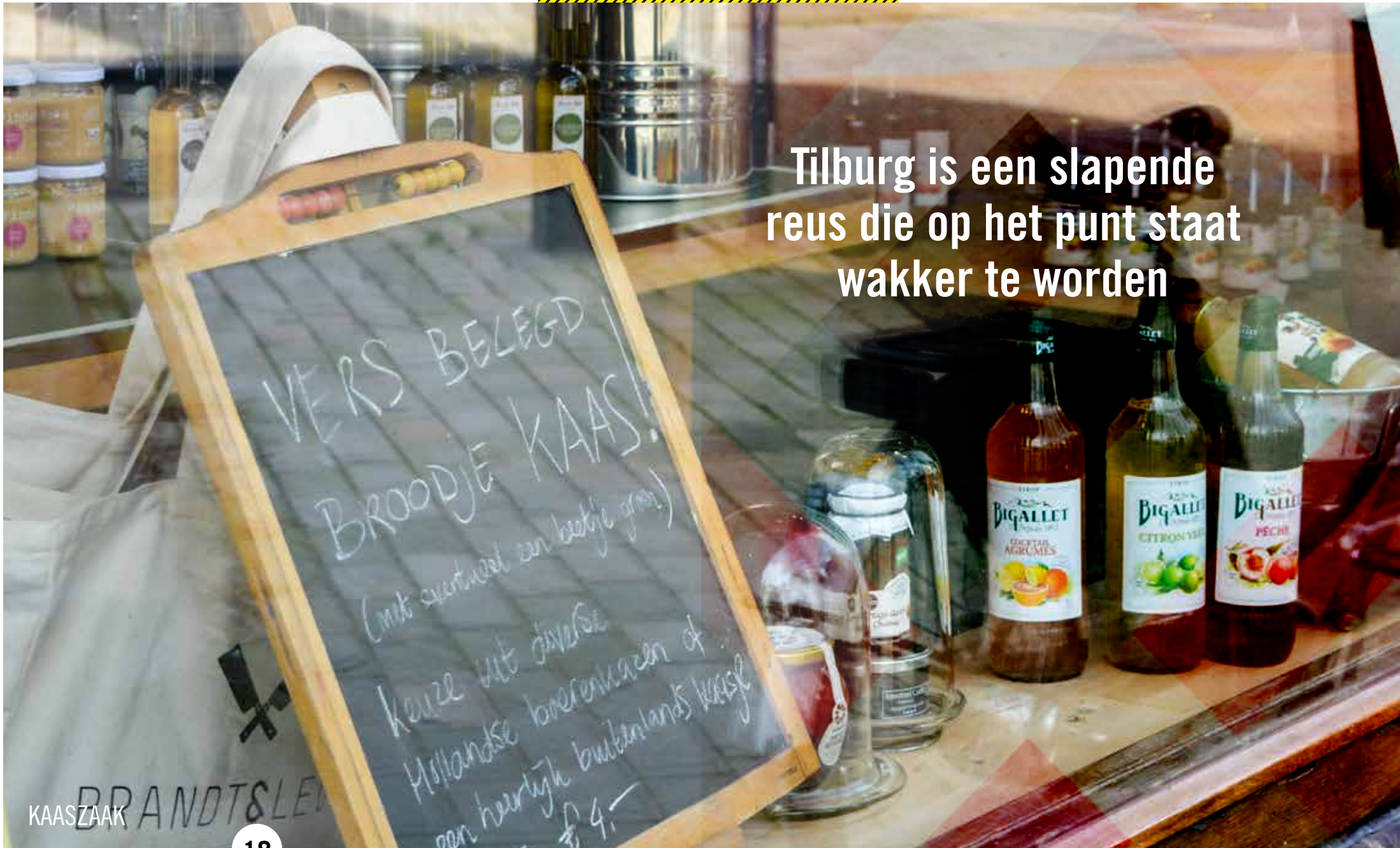

WINKELVLOEROPPERVLAK

6.803 M²
Winkeloppervlak

Locatus 2017

Tilburg is een slapende reus die op het punt staat wakker te worden

OVERDONDERENDE GASTVRIJHEID

Welke zaak je ook binnenstapt in het Dwaalgebied, je wordt 'gewoon' hartelijk welkom geheten. Voor Tilburgers alledaags, maar voor bezoekers van buiten de stad vaak een verrassing. Soms zelfs intimiderend, omdat je niet zomaar een onpersoonlijke zaak binnenstapt, maar echt bij iemand 'thuis' komt. Voel je vooral niet bezwaard om niets te kopen. Men vindt het fijn als je gelukkig de deur uitloopt, met of zonder aankoop. De volgende keer vind je misschien wel iets naar je smaak.

In het Dwaalgebied investeren we in een mix met wonen, onderscheidend winkelen, horeca en werken. Er is ruimte voor high(er)-end kwaliteitsformules en de vervoersstromen zijn ondergeschikt aan de bezoeker.

TILBURG

NexT

GROOTS IN KLEINSCHALIGHEID

Het Dwaalgebied is authentiek Tilburg op zijn allerbest. Statige herenhuizen met een vriendelijke aanblik, niche speciaalzaken, eigenzinnige kleding- en interieurzaken en bruisende horeca. Terug in de tijd is weer helemaal van nu. Het Dwaalgebied is groots in kleinschaligheid. Je treft er pioniers die er al meer dan een kwart eeuw ondernemen, maar evenzoveel hongerige, jonge ondernemers. Wat hen allen bindt, is dat ze méér verkopen dan simpelweg een product. Achter alles wat uitgesteld ligt, schuilt een visie of zit een verhaal verborgen. Dat gaat van kaas tot gitaren en van banket tot spinnen en garen.

BIKKELEN MET HART EN ZIEL

In het populaire Dwaalgebied wordt er voor gewaakt dat de plek zijn eigen smoel houdt. Met ruimte voor impulsieve en creatieve uitpattingen. Met historische pracht en praal die van iedere gevel straalt. Maar het Dwaalgebied is meer dan een decor. Het is een plek met een ziel. Waar ondernemers achter de schermen keihard bikkelen, om hun zaak aan de voorkant te omgeven met een zweem van romantiek en nostalgie. Heb jij passie, een goed idee en de onbedwingbare drang om daar iets mee te doen? Dan red je het waarschijnlijk wel als ondernemer in het Dwaalgebied. De gunfactor is hoog, als mensen jou een gezellige vent of vrouw vinden, komen ze een volgende keer graag terug.

STADSE LEVENDIGHEID, DORPSE GEMOEDELIJKHEID

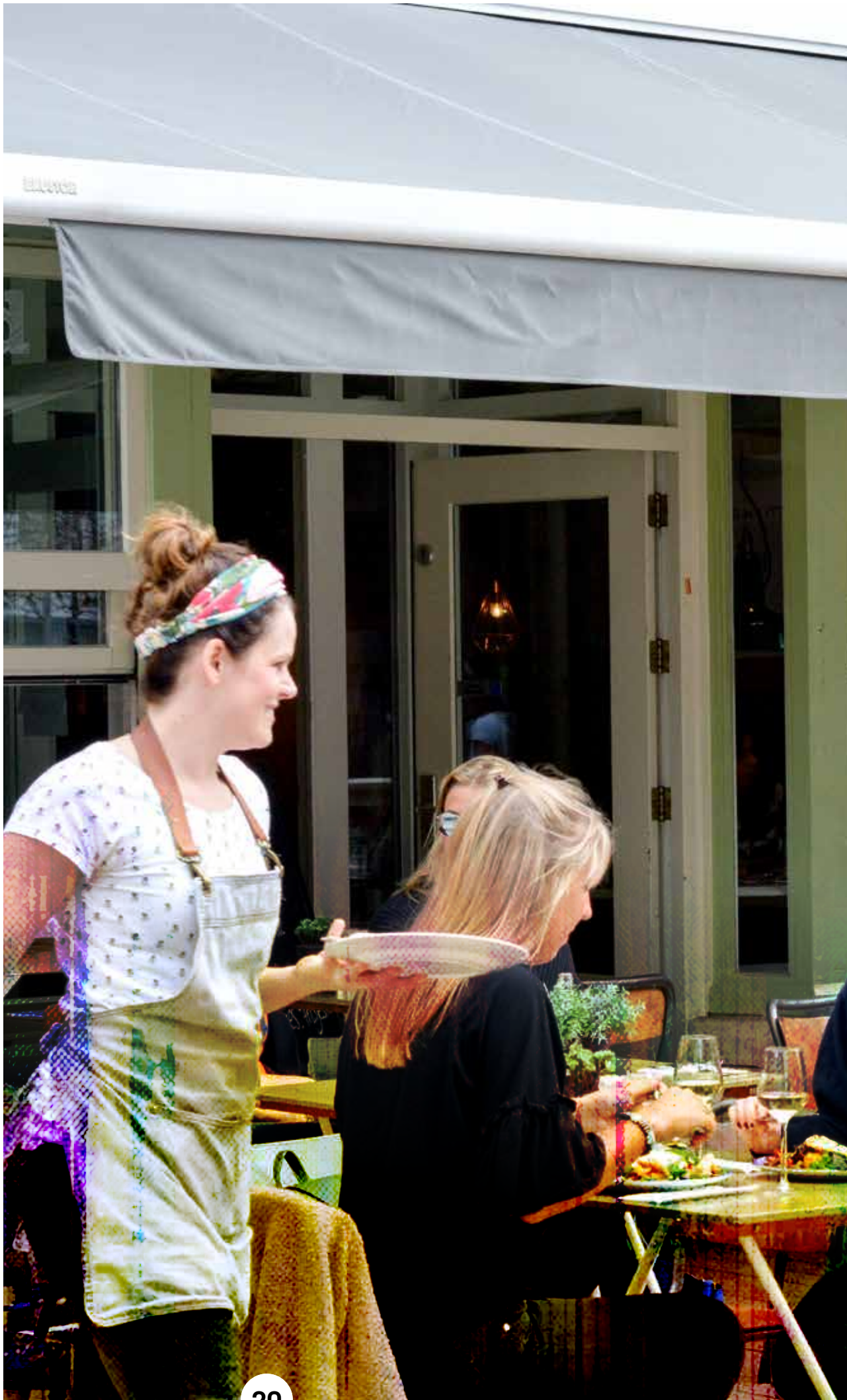
In de sfeervolle zijstraten van de oude binnenstad vind je stadse levendigheid gecombineerd met dorpse gemoedelijkheid. Een mix van bewoners en ondernemers verrijkt het sfeergebied. Studenten, 'gesettelde' stadsbewoners en vernieuwende ondernemers brengen met zijn allen leven in de brouwerij. Passanten groeten elkaar vriendelijk. Er wordt ouderwets behulpzaam naar elkaar omgekeken. Op warme zomerdagen worden er spontaan zwembadjes op straat gezet. En op koude winteravonden kruipen mensen bij elkaar voor een uniek huiskamerconcert.

FEITJES DWAALGEBIED

- In Dwaalgebied komt 88% bezoekers uit Tilburg, 40% woont in centrum
- 40% bezoekers is jonger dan 35 jaar en 40% ouder dan 55 jaar.
20% tussen 35 en 55 jaar
- Bezoekdoel: 38% woont in gebied, 29% passant,
20% voor winkels en horeca
- Gemiddelde bezoekfrequentie dwaalgebied (excl. bewoners):
3 keer per week
- Gemiddelde verblijfsduur dwaalgebied (excl. bewoners): 39 minuten
- 49% bezoekers dwaalgebied komt te voet, 29% met de fiets
- Gemiddelde waardering dwaalgebied: 7,7
- 53% bezoekers dwaalgebied combineert bezoek met Winkelgebied

Bezoekersonderzoek Gemeente Tilburg 2017

HOSTEL ROOTS

“Wij zijn Koen en Marion Leijtens, beiden geboren in Tilburg en eigenaar van Hostel Roots, een bedrijf in de toeristenbranche. De naam verwijst naar het feit dat wij sinds 2016 weer teruggekeerd zijn naar Tilburg. Ons hostel is gevestigd in het Dwaalgebied, in een prachtig pand aan de Stationsstraat 41, een voormalig bankgebouw in art deco stijl. Door de aankleding en de themakamers laten we gasten proeven van ‘het Tilburgse’. De kamers verwijzen naar de stad en toch heeft het hostel met z’n diverse gasten een internationaal karakter, en dat past wel bij ons en ons team. Het werkt heel positief, voor ons en voor de stad. We stimuleren mensen om op zoek te gaan naar de pareltjes in Tilburg en uiteraard delen wij de beste tips met ze.”

KINGS TAILOR

“Mijn naam is Ahemad Khalil en ik ben 51 jaar geleden geboren in Syrië. Mijn beroep is kleermaker en ik verkoop in mijn zaak aan de Tuinstraat 76 ook gala- en avondkleding. Ik zit in de karakteristieke binnenstad van Tilburg, en heb mijn bedrijf vernoemd naar Koning Willem II, die in de 19e eeuw vaak in Tilburg verbleef.

Ik ben ondernemer geworden omdat ik graag mijn passie wilde volgen. In mijn beroep kun je ideeën direct in de praktijk uitvoeren. Het gaat goed met de zaak en ik hoop dat King’s Tailor een begrip is geworden in Tilburg. Ik voel me thuis in Tilburg, wat een leuke en dynamische stad is, op weg naar een betere toekomst. Mijn advies voor starters: volg je passie, wees goed voorbereid en geloof in jezelf.”

LUNCHCAFÉ NIEUWLAND

DE GOEDE OUDE TIJD LEEFT VOORT

Terug naar de Vijfprong, met daaraan de statige Spaarbank, het oude bankgebouw waar vroeger de textielarbeiders hun zakje loon kwamen storten. Tegenwoordig doneren dorstige bezoekers er hun centen voor een speciaalbiertje. Tijden veranderen, maar het Dwaalgebied houdt ‘de goede oude tijd’ met verve in leven.

SAMEN NADENKEN OVER DE TOEKOMST

Om de unieke sfeer in het Dwaalgebied te bewaken, denken ondernemers, vastgoedeigenaren, bewoners en andere gebruikers in de Dwaalgroep met elkaar na over de toekomst van het gebied. Waar moeten welke functies komen? Hoe wordt het verkeer gereguleerd? En meer van dat soort belangrijke zaken voor het behoud van een bijzonder stukje Tilburgse binnenstad.

HORECA GEBIED

DE BINNENSTAD VAN TILBURG IS BRUISEND EN BOURGONDISCH. CHIQUE OF SNELLE HAP? LATTE OF LIMONCELLO? CLUB OF BRUIN CAFÉ? HET IS SOMS LASTIG KIEZEN TUSSEN ALLE HORECA DIE DE BINNENSTAD RIJK IS. MAAR WELKE BESTEMMING JE OOK KIEST, JE WORDT OVERAL MET OPEN ARMEN ONTVANGEN. HET LEVEN WORDT HIER UITBUNDIG GEVIERD, DUS SCHUIF AAN EN DOE ALSOF JE THUIS BENT.

LANGE NACHTEN OP DE KORTE HEUVEL

Wie vanaf de Heuvel de Heuvelring oversteekt, bevindt zich op de Korte Heuvel, een straatje boordevol cafés en restaurants aan beide zijden. Het hele jaar door staan hier de terrassen opgesteld én zitten ze vol. Luifels omhoog voor wat verkoeling of juist de warmtelampen aan. Tilburgers die over de Korte Heuvel lopen, zien altijd wel een bekende zijn hand ter begroeting omhoog steken. Want hoe groot de stad inmiddels ook gegroeid is, Tilburg blijft een gemoeidelijk 'dorp'.

HAP STAP FESTIVAL

VOEL JE WELKOM

Het mag duidelijk zijn: de Tilburgse horeca bruist. Horecaondernemers slaan de handen ineen en staan pal achter de vele evenementen die de stad telt. Nieuwe ideeën worden toegejuicht en collega-ondernemers worden van harte welkom geheten. Er heerst geen angst voor concurrentie, maar louter gezonde belangstelling voor versterking van het horecabastion. Met ruim dertig nieuwe horecazaken die ieder jaar openen, groeit dat bastion flink. Een garantie voor het hele jaar door feest: binnen en op de terrassen. Aangevuld met publiekstrekkingen als de Tilburgse Kermis, Tilburg Culinaire, Festival van het Levenslied, Hap Stap festival en uiteraard carnaval. Laat het je goed smaken!

Een smakelijke tour langs de Tilburgse horeca

PIUSPLEIN

24/7 BOURGONDISCH

Het Bourgondische leven wordt in Tilburg erg serieus genomen. De binnenstad van Tilburg barst dan ook van de horeca in alle rangen, standen, kleuren en smaken. Steel de show met een Instagrammable poké bowl of doe je tegoed aan totaal niet fotogenieke, maar overheerlijke spareribs. Verorber een oer-Tilburgs worstenbroodje of bewonder een zwevende amuse die de landelijke tv haalde. Een bonte collectie horecaondernemingen maakt dat het moeilijk kiezen is voor de liefhebber. In Tilburg kun je met gemak twee favoriete koffietentjes, vier lievelingsrestaurants en drie stamcafés hebben. Daar kijkt niemand hier vreemd van op.

HORECA ALS GROTE VERBINDER

De Tilburgse horeca verbindt mensen met mensen, mensen met sfergebieden en sfergebieden met sfergebieden. De doorbloeding van de binnenstad wordt met verve verzorgd door de vele restaurants, eetcafés, kroegen, ijszaken en koffietentjes die de binnenstad van Tilburg rijk is. Tilburgers zijn levensgenieters en een groot stuk van dat genot halen ze uit de beleving die de Tilburgse horeca biedt. Gezellig en gemoedelijk genieten met een megagrote zachte G. Niet voor niets woont Guus hier.

DE HEUVEL ALS MIDDELPUNT VAN TILBURG

De Heuvel is het centrale plein van de stad. Vóór 1898 konden Tilburgers alleen op de Heuvel drinkwater halen, omdat daar de enige drinkwaterpomp van de stad stond. Nog steeds heeft de Heuvel diezelfde pleinfunctie. Er is inmiddels echter heel wat meer verkrijgbaar dan enkel drinkwater. Discotheken, hotels, kroegen en restaurants vermengen zich onder het toezien van de immer onverstoorbare Koning Willem II gebroederlijk met winkels en kantoren.

AANGENAAM GEROEZEMOES OP HET PIUSPLEIN

Als je het Piusplein 's zomers nadert, bijvoorbeeld via de Emmapassage, komt het geroezemoes op het grootste terrasplein van Tilburg je al tegemoet. Studentencafé naast eetgelegenheden naast speciaalzaak. Goede dj's, live muziek, stand-up comedy of gewoon gezellig borrelen. Van 's morgens vroeg tot diep in de nacht is er volop leven in de brouwerij die het Piusplein heet. Met gebundelde krachten stemmen de horeca-ondernemers op het Piusplein alles perfect op elkaar af, zodat elk etablissement op aangename wijze het beste van ieder moment maakt.

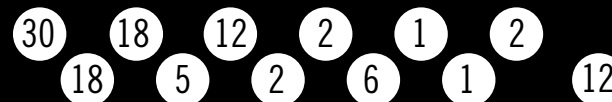

OUDE MARKT

AANTAL FUNCTIES

107

totale aantal functies

Cafés

Restaurants

Café-restaurants

Discotheek/nachtclub

Fastfood/shoarma

Hotels

Issalons

Lunchroom

Partycentrum

Amusementshal

Cultuur

Locatus 2017

Leegstand

TIJDENS ROZE MAANDAG IN DE RIJ IN 'T STRAOTJE

De Stadhuisstraat is een andere populaire horecaplek in de stad. Dit 'stròtje' is de vrolijke schakel tussen de Oude Markt en de Paleisring. Volgens veel Tilburgers een van de gezelligste stapstraten van de stad. De Stadhuisstraat heeft alles in huis voor een geslaagde avond, of je nu een ingetogen barhanger bent of juist kapitein van de polonaise wilt zijn. Jaarlijks staan bezoekers in de rij om in deze oer-Tilburgse straat mee te kunnen feesten tijdens de Roze Maandag van de Tilburgse Kermis.

TILBURG ZIT BARSTENSVOL HORECA

Niet alleen het Winkelgebied, maar ook de andere Tilburgse sfeergebieden barsten inmiddels van de horeca van allerlei pluimage. Ook in de Piushaven en Spoorzone, waar je telkens maar een paar stappen hoeft te zetten om van restaurant naar café naar koffietentje naar broodjeszaak te komen. Het is dus slechts een kwestie van je maag tonnetje rond eten en rollen maar.

BROODJEPERCENTIMETER

"Ik ben Harrie van de Pas (1978), geboren in Tilburg en heb een broodjeszaak annex lunchroom met de naam BroodjeperCentimeter. Ik kom uit de slagersfamilie Van de Pas en lekkere dingen maken zit in het bloed! We zitten nu in Bank15 aan de Spoorlaan, een verzamelpand waar startende ondernemers een podium krijgen om hun concept te testen en toetsen. De stad Tilburg is goud! Tilburgers zijn (net zoals ik) erg nieuwsgierig naar nieuwe concepten en ideeën, daardoor had ik vanaf het begin al veel klandizie. Ik denk dat Tilburg alleen maar mooier wordt; de ontwikkeling van de Piushaven en Spoorzone gaan naar mijn idee erg goed. En ook snel. Ook de AaBe fabriek is een mooie nieuwe aanwinst."

HET ELFDE GEBOD

De Tilburgse Lucia van den Dobbelsesteen (60) runt samen met partner Cees van Nieuwamerongen en de zonen Luc en Sam eetcafé Het Elfde Gebod aan de Paleisring. "Wij leerden elkaar al op jonge leeftijd kennen en het was al snel duidelijk dat wij een eigen zaak wilden beginnen – het liefst met eten erbij. Het werd, intussen 35 jaar geleden, eetcafé Het Elfde Gebod. Tilburg is zich de laatste jaren zeer positief aan het ontwikkelen, zowel op horecagebied als voor andere ondernemers en wordt daardoor ook steeds aantrekkelijker. Advies voor starters: wacht niet te lang met professionele hulp zoeken, wanneer je merkt dat het mis gaat. Het team Ondernemersadvies van de gemeente Tilburg heeft ons hierbij heel goed geholpen!"

SPOTLIGHT

HET VOORMALIGE NS-TERREIN, WAAR JARENLANG GEEN MENS MOCHT KOMEN, IS NU HET BEGIN- EN EINDSTATION VAN EEN BEZOEK AAN TILBURG. LETTERLIJK EEN WERELD DIE OPENGAAT EN DIE JE VAN VERBAZING IN VERBAZING LAAT VALLEN. DE SPOORZONE IS DE PLEK WAAR SKATERS MENGEN MET MANNEN IN PAK EN WAAR IEDEREEN DE RUIMTE KRIJGT. ALLE FUNCTIES VAN EEN STAD KOMEN ER SAMEN: WONEN, STUDEREN, WERKEN EN ONTSPANNEN. AAN DE ACHTERKANT VAN HET CENTRAAL STATION VERBINDT DE SPOORZONE HET RAUWE INDUSTRIËLE GEBIED MET DE START VAN HET WINKELGEBIED.

VERNIUWING MET EEN RAUW RANDJE

BINNEN DE SPOORZONE

AL GEREALISEERD:

- Restaurant De Houtloods (erfgoed)
- Polygonale loods (erfgoed): nu horecaconcept Eve
- Station88: huis voor ondernemerschap en innovatie
- Clarissenhof (nieuwbouw): nieuwbouw van 339 woningen
- Smederij (erfgoed): mix van bedrijven, horeca en events
- Deprez gebouw (erfgoed): diverse bedrijven, start-ups (Mindlabs) en onderwijsinstellingen zijn hier gehuisvest
- Willem II passage: verbinding Spoorzone met de binnenstad
- Stekelenburgplein: stationsplein Noordzijde

NU IN ONTWIKKELING/REALISATIE:

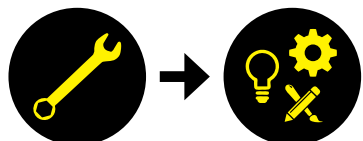
- De LocHal (erfgoed, voormalige locomotiefhal), hierin worden de Bibliotheek, Kunstbalie, BKKC en Seats2Meet gehuisvest (geplande oplevering december 2018)
- De Stadscampus (nieuwbouw): een woontoren (158 appartementen) met een werkconcept Plan-t (11.000 m²)
- Mindlabs: het centrum voor kennisoverdracht
- Nieuw 'fietshotel' (Noordzijde) voor ca. 3.900 fietsen

KOMT OOK NOG...

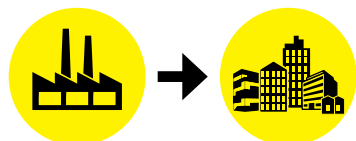
- Young professionals in combinatie met onderwijs
- Clarissentoren (nieuwbouw/wonen) met parkeergarage
- Herontwikkeling Ketelhuis
- Herontwikkeling Koepelhal/Wagenmakerij
- Ontwikkeling Theresiazone (voornamelijk wonen & werken)

ONTWIKKELING DE WERKPLAATS

- Binnen de ontwikkeling van De Werkplaats wordt circa 200.000 m² aan nieuw volume (vastgoed) toegevoegd.
- Het overgrote deel is woonprogramma: circa 150.000 m².
- Het overige programma, circa 50.000 m², is een mix van commerciële, maatschappelijke, onderwijs en culturele functies.

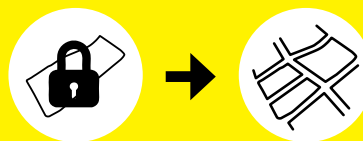
VAN PRODUCTIE NAAR KENNIS

VAN MONOFUNCTIONEEL NAAR STEDELIJKE MIX

FEITJES & WEETJES SPOORZONE

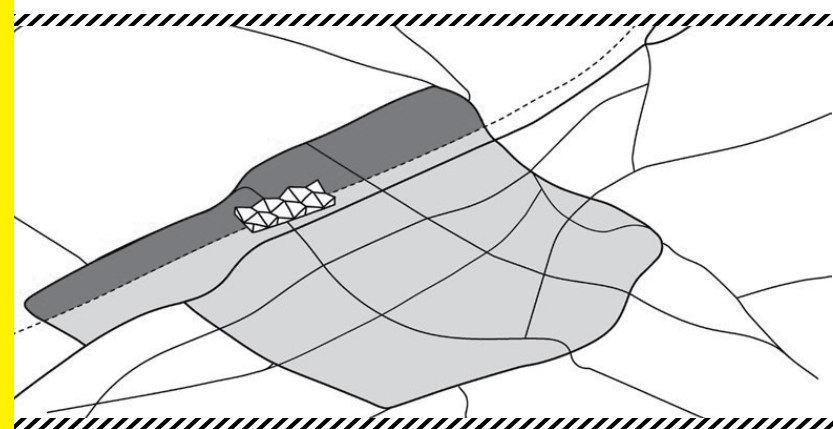
- Na meer dan 140 jaar als werkplaats voor de NS, werd het gebied in 2010 geopend voor de stad en stond ook wel bekend als 'De verboden stad'.
- Station Tilburg heeft nu 30.000 reizigers, met een groei in 2020 naar 40.000.

VAN EILAND NAAR STAD

OMVANG

75 hectare

Het bedrijfsleven, het hoger onderwijs en het bestaande en nieuwe ondernemerschap komen samen in de Spoorzone

TILBURG
NexT

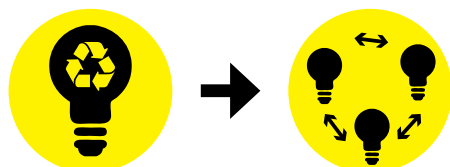
en vormen de motor voor economische dynamiek in de binnenstad. In de netwerkeconomie zijn ze onlosmakelijk verbonden. De Spoorzone ontwikkelt snel van 'placemaking'-locatie tot volwaardig economisch gebied met bijbehorend gebruik en waarden. De onderscheidende kwaliteiten (cultuur, erfgoed, hip) worden benut als vestigingsplaats-factor, maar het gebied groeit snel door.

HISTORISCH DECOR VOOR NIEUWE STEDELIJKHEID

Het historisch erfgoed van het oude NS-terrein wordt omarmd en gerenoveerd. De plek waar vroeger volop aan treinen werd gesleuteld, is vandaag de dag het decor voor nieuwe stedelijkheid. Goed verbonden met stad, regio en land. Om de Spoorzone te verbinden met de binnenstad, is er een passage onder de sporen ter hoogte van de Willem II-straat en een nieuwe entree aan de noordkant van Station Tilburg gerealiseerd.

ONTWIKKELINGEN IN SNELTREINVAART

In de Spoorzone wordt niet in kant-en-klare oplossingen gedacht. Ondernemers en de gemeente zien het als een kunst en uitdaging om samen uit te vinden hoe het gebied zich moet gaan ontwikkelen. Een goed voorbeeld van ondernemers die elkaar vooruit helpen is Station88. Het voormalige NS-werkplaatsgebouw 88 is een ondernemershuis geworden waar ondernemers met groeiambities en starters met vraagstukken terecht kunnen bij specialisten, sparren met andere ondernemers en workshop kunnen volgen. In sneltreinvaart wordt de Spoorzone vernieuwd en ontwikkeld, maar tegelijkertijd wordt ervoor gewaakt dat het kenmerkende rauwe randje blijft. Dat is immers de jus die van Tilburg Tilburg maakt.

VAN GESLOTEN INNOVATIE NAAR OPEN INNOVATIE

FLOW A.I.

Sander Wubben, 37 jaar, geboren in Emst. Medeoprichter van Flow.ai, een bedrijf dat software bouwt om kunstmatige intelligentie in de vorm van spraakgestuurde assistenten en chatbots te ontwerpen. Gepromoveerd aan Tilburg University op het gebied van Natural Language Processing.

“We hebben onlangs ons kantoor geopend in de Spoorzone. Tilburg is een geweldige thuisbasis voor ons. De Spoorzone bruist van de innovatie en bedrijvigheid en we koesteren de connectie met de universiteit. Aangezien we nu al kantoren hebben in Tilburg en Toronto, zou het me niets verbazen als we over vijf jaar onze ambitie om internationaal door te breken hebben waargemaakt. Ondernemers wil ik dan ook op het hart drukken dat als je het echt wilt, je de wereld kan veranderen, zelfs al is het maar een klein beetje.”

EVE

DE HOUTLOODS

CULINAIRE HOTSPOT: VAN WAGON TOT BROUWERIJ

De Spoorzone ontpopt zich steeds meer als culinaire hotspot. Pionier is De Houtloods, gevestigd in het oudste gebouw van de Spoorzone. Het restaurant verwierf al snel succes met haar centrale, open keuken en brutale blik in de pannen. Kleine broertje Eetbar de Wagon vindt zijn thuis in een treinstel uit 1930 en is de ideale uitspanning om even te ontsporen. Ook de broodjes van de dames van Smeer'm zijn niet meer weg te denken, evenals de koffies en taartjes van Stoom013. De Spoorzone heeft zelfs een eigen bierbrouwerij: LocBrewery. Proef vooral hun speciaalbier de Trainhopper eens. En ga daarna aan de biefstuk bij RAW, wat staat voor Restaurant Altijd Welkom, maar wat ook verwijst naar de extensie waarmee digitale foto's kunnen worden opgeslagen. Onbewerkt, rauw en ruw. Of bezoek op welk moment van de dag dan ook de monumentale Polygonale Loods waar EVE is gevestigd. Een adembenemend mooie plek waar je terecht kunt van vroeg ontbijt tot late borrel.

BELEVING DIE EEN SPOOR ACHTERLAAT

Jonge bezoekers van de Spoorzone kunnen hun creativiteit kwijt in Ontdekstation013. Op de plek waar vroeger de treinen werden opgetakeld voor reparatie, kunnen kinderen zich nu uitleven als uitvinder of filmster. Tieners die zich daar te groot voor voelen, kunnen met hun skateboard of inliners naar het Ladybird Skatepark van bijna-buurman Hall of Fame. En daar 's avonds blijven voor een hiphop- of technofeestje. Uitwijken naar Club Smederij, waar je feest alsof er niemand meekijkt, is ook een toffe optie. Of geniet van de bijzondere festival- en theatersfeer die er bij Volkstheater De Boemel hangt. Bijzonder aan De Boemel is dat alle voorstellingen gratis te bezoeken zijn. Ook het internationaal bekende hiphopfestival Woo Hah! vond zijn oorsprong in de Spoorzone. En natuurlijk kun je er ieder jaar naar het bekende Festival Mundial.

SPOORPARK, GRENSVERLEGGEND BURGERINITIATIEF

In het verlengde van de Spoorzone beland je in het Spoorpark. Een grensverleggend burgerinitiatief, want welke stad legt er nu op wens van de bewoners een immens park aan midden in de stad, terwijl er ook vijfhonderd woningen gebouwd hadden kunnen worden? Nou, Tilburg dus. Leef je uit op het basketball court, trap een balletje op het gras, geniet van de zon tijdens een picknick of overnacht op de stadscamping van het Spoorpark. Wat je er ook komt doen, uit de Spoorzone hoef je nooit meer weg!

WONEN, WERKEN EN LEREN

In de Spoorzone vinden steeds meer mensen hun thuis. Niet in een blokkendoos, maar in radicaal andere architectuur. Het Clarissenhof is het perfecte voorbeeld van vernieuwend stedelijk wonen. Met veel mensen op een beperkt oppervlak, maar wel comfortabel, in stijl en betaalbaar. Naast wonen maakt ook studeren een steeds groter onderdeel van de Spoorzone uit. In Hal 70 (tegen de LocHal aan) gaan Fontys, ROC, Tilburg University en De Persgroep in Mind Labs de samenwerking aan op het gebied van onder meer robotica, taaltechnologie, virtual reality en serious gaming.

In andere steden kennen
we het nu wel, in Tilburg
gaat het nu gebeuren

LOCHAL ALS NIEUWE HUISKAMER VAN DE STAD

De LochHal wordt de nieuwe huiskamer van de Spoorzone én van de hele stad. Naast Seats2Meet, bkbc en de Kunstbalie, gaat ook de Bibliotheek Nieuwe Stijl huisvesten in de immense hal. Hierdoor wordt dit industrieel erfgoed een inspirerende plek voor alle bezoekers. Kom er vooral ook genieten van het onbetaalbare uitzicht over de stad vanaf het grote stadsbalkon.

SURREALISTISCH DOOLHOF OPENT IN DE BINNENSTAD: 'EEN TRIP ZONDER DRUGS'

Een psychedelisch labrynt van 400 m², bomvol kunst en een hoog Alice in Wonderland gehalte. Halverwege 2019 opent er een nieuwe toeristische trekpleister in de Tilburgse binnenstad. Het doolhof komt in het oude postkantoor aan de Spoorlaan. Organisator Joep van Gorp noemt het een surrealistisch doolhof. Tilburg is na Berlijn de eerstvolgende stad waar het project wordt gerealiseerd. Het wordt het een culturele hotspot voor (inter)nationale bezoekers.

TWEE TROTSE TILBURGSE TOEGANGSPOORTEN

NAPOLEON, VAN GOGH EN ... JIJ?

Vroeger marcheerden Napoleons soldaten over Korvel. Vroeger wandelden hier Vincent van Gogh en zijn vrienden. Vroeger waren hier textielateliers, rookten hier de schoorstenen van kleine fabriekjes en liepen hier minderbroeders op hun blote voeten, prevelend denkend aan het hogere. En nu? Nu is die levendige, wereldse, kom-maar, doe-maar, probeer-meer-sfeer nog steeds zichtbaar. Hier klopt het hart, hier voel je emotie. Korvel is het eigenzinnige centrum van Tilburg, waar alles kan en waar iedereen welkom is.

**LINTEN
KORVEL
BESTIER!**

**Kracht van het Modern
Industrieel en Logistiek Cluster:
logistiek, maakindustrie**

DEN BESTERD EN KORVEL ZIJN DE TOEGANGS-
POORTEN TOT DE TILBURGSE BINNENSTAD. TWEE
LINTEN ALS LEVENDIGE BROEDPLAATSEN VOOR
CREATIVITEIT. LANGGEREKTE STRATEN WAAR
SAMENWERKEN VANZELFSPREKEND IS. OOK
AL BEN JE ER NOG NOOIT GEWEEST, JE VOELT
JE ER ONMIDDELLIJK THUIS ALS BEZOEKER ÉN
ALS ONDERNEMER.

ARMEN UIT DE MOUWEN, HANDEN IN ELKAAR

De Linten zijn verbindingswegen waar geen Tilburger omheen kan. Of beter gesteld: omheen wil. Rijk bedeed in veelzijdigheid en daarmee voor veel Tilburgers de plek waar zij zo'n beetje alles halen: dagelijkse boodschappen, een kopje koffie en een smakelijke hap, snuisterijen in speciaalzaakjes of een knipbeurt. Het nieuwe en onbekende in een historische jas. Den Besterd en Korvel worden gekoesterd door jong en oud. Typische straten, die één en al Tilburg ademen.

KORVEL ALS KLEURRIJKE TOEGANGSPOORT

Op Korvel zie, beleef en proef je de hele wereld. Korvel is de kleurrijke toegangspoort van Tilburg, levendig en groen. Winkeliers, ondernemers, huishoudens, ouderen, jongeren, armen en rijken uit de hele wereld zijn op Korvel neergestreken en vieren op alle mogelijke manieren het feest van de diversiteit. Op Korvel weet je: hier is de stad, dit is de wereld. Geen bekrompen vooroordelen, iedereen doet mee.

WINKELVLOEROPPERVLAK

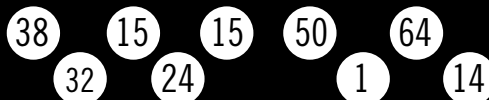
20.560 M²

Winkeloppervlak

Locatus 2017

AANTAL FUNCTIES

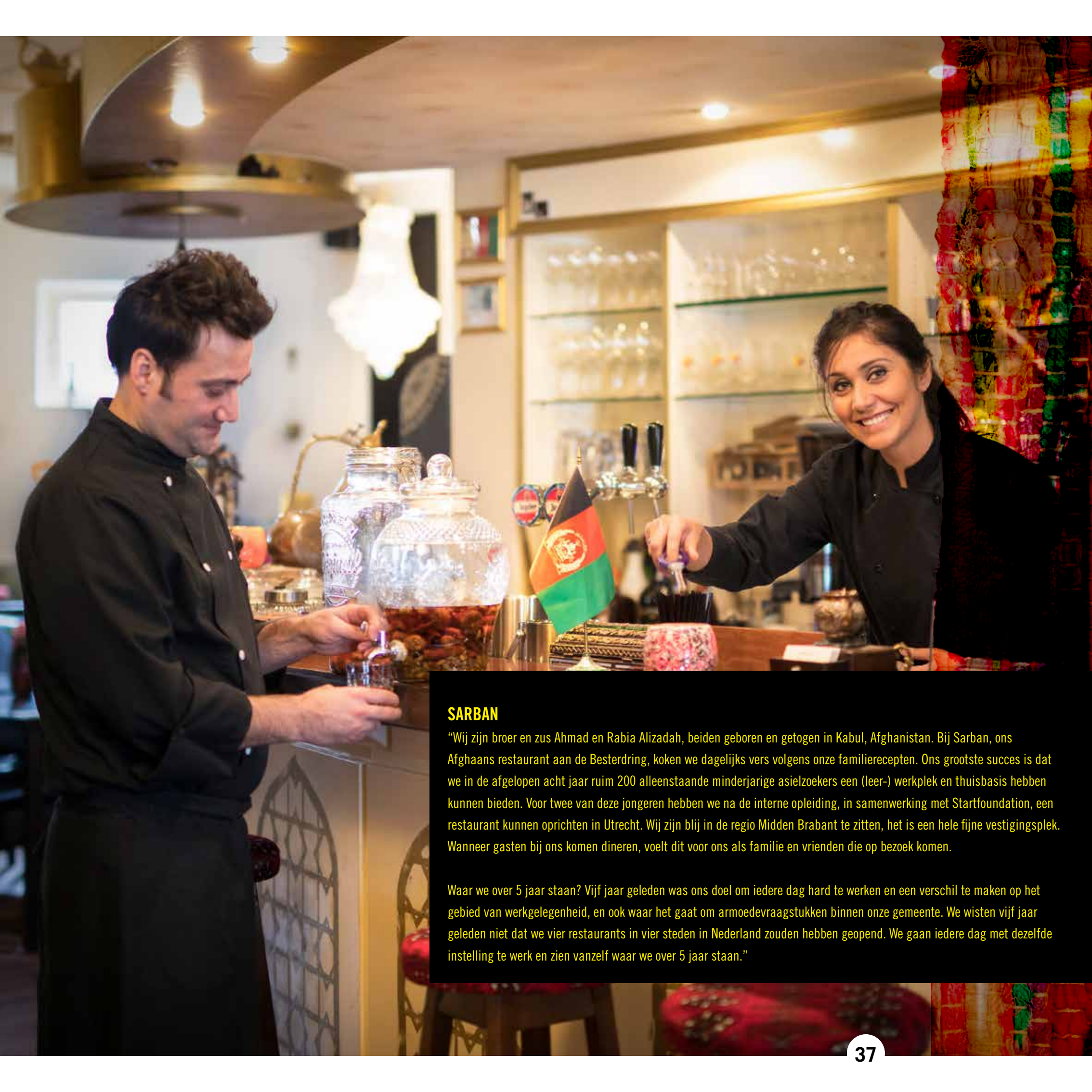

Dagelijkse artikelen	38
Mode & Luxe	15
Vrije tijd	15
In en om het huis	50
Overig	64
Horeca	32
Cultuur	24
Diensten	1
Leegstand	14

Locatus 2017

LEREN, PROBEREN EN EXCELLEREN

Het overgrote deel van de ondernemers die gevestigd zijn aan Den Besterd of op Korvel is zelfstandig, kleinschalig en gespecialiseerd. Dat zorgt voor een divers aanbod aan goede zaken, met voor ieder wat wils. De Linten maken onderdeel uit van de binnenstad, maar zijn nog altijd de uitgelezen locatie om te leren, te proberen en te excelleren. De honderden ondernemers aan de Linten vertellen samen hun bijzondere verhaal, waar iedere dag weer een hoofdstuk aan toegevoegd wordt. Schrijf jij mee?

SARBAN

“Wij zijn broer en zus Ahmad en Rabia Alizadah, beiden geboren en getogen in Kabul, Afghanistan. Bij Sarban, ons Afghaans restaurant aan de Besterdring, koken we dagelijks vers volgens onze familierecepten. Ons grootste succes is dat we in de afgelopen acht jaar ruim 200 alleenstaande minderjarige asielzoekers een (leer-) werkplek en thuisbasis hebben kunnen bieden. Voor twee van deze jongeren hebben we na de interne opleiding, in samenwerking met Startfoundation, een restaurant kunnen oprichten in Utrecht. Wij zijn blij in de regio Midden Brabant te zitten, het is een hele fijne vestigingsplek. Wanneer gasten bij ons komen dineren, voelt dit voor ons als familie en vrienden die op bezoek komen.

Waar we over 5 jaar staan? Vijf jaar geleden was ons doel om iedere dag hard te werken en een verschil te maken op het gebied van werkgelegenheid, en ook waar het gaat om armoedevraagstukken binnen onze gemeente. We wisten vijf jaar geleden niet dat we vier restaurants in vier steden in Nederland zouden hebben geopend. We gaan iedere dag met dezelfde instelling te werk en zien vanzelf waar we over 5 jaar staan.”

KERMIS OP DE BESTERDRING

KOK VERHOEVEN

DEN BESTERD IS DEN BESTERD

Den Besterd is een authentieke dorpsstraat in een modern stadscentrum. Een winkelcentrum met een open dak, een straat, een plein, een lint, een toegangsweg: op Den Besterd heerst sinds jaar en dag bedrijvigheid. Ondernemers die uitblinken in vakmanschap garanderen een veelzijdig winkelaanbod. En ze zijn allemaal even goed bereikbaar, want je parkeert je auto of fiets 'aan de klink' bij elk van de meer dan honderd zaken.

EÉN GROTE FAMILIE, WAAR IEDEREEN WELKOM IS

Een verzameling laagdrempelige speciaalzaken, waar iedere klant volop aandacht krijgt. Geen poespas, geen eendagsvliegen. Vertrouwdheid, rust en eerlijkheid, daar gaat het om. Den Besterd is één grote familie, waar iedereen welkom is. Winkels zijn broers en zussen die graag naar elkaar verwijzen. Op Den Besterd kom je voor de betere boodschap, voor je moeilijke vraag en voor persoonlijke aandacht.

ER ZIT ONDERNEMERSDRIFT IN HET TILBURGSE PIUSWATER

DE PIUSHAVEN IS EEN VERZAMELPUNT VOOR SPONTANE ONTMOETINGEN. EEN INSPIRERENDE PLEK VOL CREATIEVE BROEDPLAATSEN VOOR INSPANNING EN ONTSPANNING, DIE MEANDEREN LANGS HET WATER. BELANGRIJKSTE BOODSCHAP VOOR BEZOEKERS AAN DE PIUSHAVEN? GO WITH THE FLOW!

PIUS HAVEN

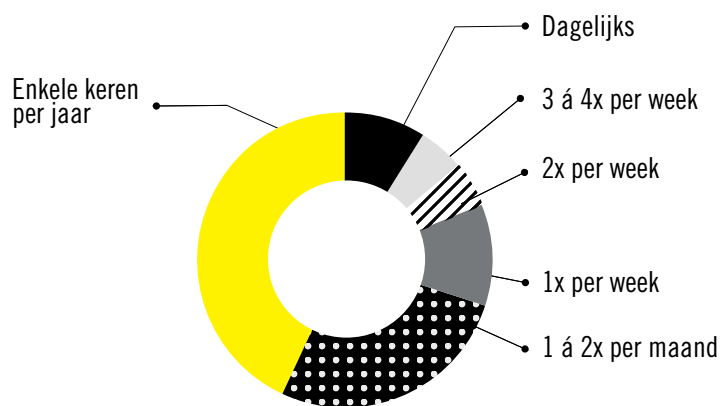
Ruimte voor goed, betaalbaar en stedelijk wonen

VIS-IN-HET-WATER-GARANTIE

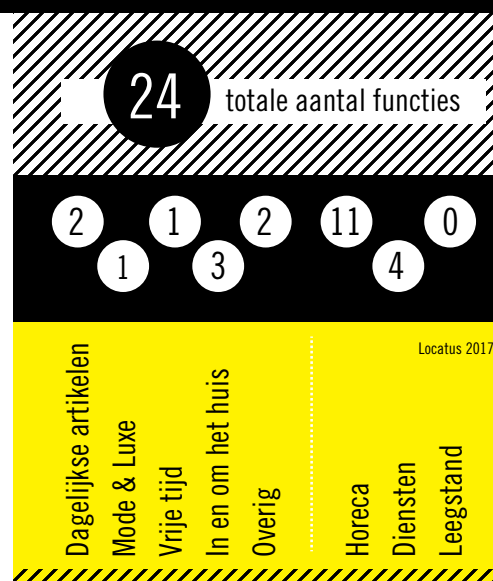
De Piushaven is een zoete inval. Wie op een zonnige dag 's ochtends een kopje koffie aan het water drinkt, loopt een grote kans om pas 's avonds laat weer boven water te komen en vol nieuwe indrukken zijn bed in te duiken. Vis-in-het-water-garantie. Spontane bezoeken zijn de mooiste en de Piushaven lijkt er een patent op te hebben. Goede gesprekken tussen bewoners en bezoekers ontstaan als vanzelf, waardoor grenzen vervagen.

BEZOEKERSFREQUENTIE

Bezoekersonderzoek Gemeente Tilburg 2017

AANTAL FUNCTIES

WINKELVLOEROPPERVLAK

2.500 M²

Winkeloppervlak

De Piushaven is een gebied dat bruist van nieuwe stedelijkheid. Een veelzijdig, comfortabel en levendig woon-, werk- en recreatiegebied met als grote kracht het water. Er is ruimte voor aantrekkelijk wonen voor nieuwe Tilburgers, starters, doorstromers en senioren. De havenkom biedt een centrum- stedelijke levendigheid

TILBURG
NexT

met nieuwe
bedrijvigheid
en creatieve
ondernemers.

TIJD VOOR DE PIUSHAVEN

Er waren tijden, nog niet eens zo lang geleden, dat de Piushaven een blinde vlek was. Terecht misschien ook wel. Het was zelfs kantje boord of de Piushaven was gedempt en ingeruild voor een gigantisch parkeerterrein. Wie met eigen ogen wil zien hoe snel tijden kunnen veranderen, moet een bezoek brengen aan de Piushaven. Nog steeds volop in ontwikkeling, maar het staat als een paal boven water dat dit een van de meest bruisende plekken van Tilburg is.

DE PERFECTE FLOW

Steeds meer bezoekers worden binnen gehengeld door de ondernemers van de Piushaven. Zelfs streekgenoten trekken tegenwoordig massaal naar de haven. Komt door het zeer diverse aanbod: van kapper, kledingzaak, accountant, advocaat en interieurzaak, tot bakker, sushitent, bruin café, restaurant en B&B. De gouden combinatie van horeca, winkelen en dienstverlening zorgt voor de perfecte flow in de Piushaven.

WIE AA ZEGT, MOET BE ZEGGEN

Aan de zuidkant van de Piushaven ligt de AaBe Fabriek. Een oude dekenfabriek waar de industriële sfeer na al die jaren nog steeds inspireert. Er worden dan wel geen dekens meer gemaakt, maar met alles voor in en rond het huis worden nog steeds vele harten verwarmd. De nieuwe winkelhotspot van Tilburg en omgeving maakt een gezellig dagje woonwinkelen en zelfs boodschappen doen tot een feest voor jong en oud.

ZIJ AAN ZIJ ONDERNEMEN

De Piushaven barst van de horeca, in alle soorten en maten. Geen zaak lijkt hier als twee druppels water op elkaar. Die grote verscheidenheid maakt dat de ondernemers niet in elkaars vaarwater zitten, maar gebroederlijk samenwerken. Bij de vele evenementen die de Piushaven kent, worden er regelmatig buitenbars geplaatst, zodat de vele bezoekers makkelijk aan hun natje en droogje kunnen komen. Achter die buitenbars staan de horecaondernemers van de Piushaven zij aan zij biertjes te tappen. De gunfactor is hoog.

DRAKENBOOTFESTIVAL

VRIJ VERBLIJVEN

Aan de Piushaven breng je geen bezoek, je verblijft er. Recreëren op een heel nieuw niveau. Een picknick of BBQ aan het water. Op de havenvlonders met een fles wijn en twee glazen. Een bezoekje aan een van de starters met een gloednieuw concept. Even sporten, buiten of binnen. Het terras op of het restaurant in. Het water loopt je in de mond. En als je zin hebt, kun je lekker blijven overnachten. Genieten van het leven in de brouwerij en op het water. Op en top tot rust komen! Dat is misschien wel het allerbelangrijkst: helemaal kunnen ontspannen. Zonder enige gêne. Om daarna weer het ruime sop te kiezen.

CHOCOLATIER HUIZE GEERS

Hein Geers, eigenaar van Chocolaterie Huize Geers. Een familiezaak die is opgericht in 1937. Geers: "Sinds 2016 zijn we gevestigd aan de Piushaven, in de voormalige regenjassenfabriek Falcon. Tilburg is een uitstekende vestigingsplaats en we hebben het hier prima naar onze zin. De stad is niet altijd de mooiste geweest maar wel bruisend en zeer dynamisch. Mijn advies voor starters? Zorg voor een stabiele basis en bouw daarop verder, liever een langzame en stabiele groei dan een snelle en wankele. Volg vooral je passie en zie elke hindernis of tegenslag als een uitdaging."

PERSIAN DELICACIES

"Ik ben Vittorio Desikan, 51 jaar, geboren in Teheran. Met mijn ijskar en toebehoren sta ik aan de Piushaven, bij de draaibrug tegenover Villa Pastorie. Mensen komen graag naar mij toe. En ik ontvang mijn gasten met open armen en een glimlach op mijn gezicht. Ik ben hier graag, Tilburg groeit hard en voor ondernemers met creatieve ideeën is het een prachtige stad om te gaan investeren. Over vijf jaar heb ik misschien ergens een horecazaak, maar mijn ontmoetingsplek bij de Piushaven zie ik als een vorm van cultureel erfgoed, als een kruispunt van beschavingen."

D'N OPHEF EN TEN MILES

PIUSHAVENWERKT

Aan de levendigheid van de Piushaven werkt iedereen mee. Alle ondernemers uit het gebied zijn aangesloten bij de ondernemersvereniging PiushavenWerkt. Het label van PiushavenWerkt staat voor gastvrijheid, klantvriendelijkheid, creativiteit en kwaliteit. Samen met de bewoners van de Piushaven zorgt PiushavenWerkt dat bezoekers steeds weer aangenaam worden verrast.

OUDERWETS NIEUW

Nieuwe ondernemers en nieuwe bewoners in een nieuwe wijk. Klinkt wel heel nieuw, maar het voelt ouderwets vertrouwd. De bewoners van de Piushaven zetten zich als vrijwilligers massaal in voor de ontwikkeling van hun leefgebied. De ondernemers maken zich daar net zo hard voor en gezamenlijk ontstaat een gebied dat is gekomen om nooit meer af te drijven. Wie een rondje Piushaven loopt - toch nog ruim 1,5 kilometer - maakt een kleine wereldreis: Spaanse, Aziatische, Vlaamse en oer-Hollandse invloeden versterken elkaar met verve. En wil je genieten van een wonderbaarlijk mooi natuurgebied? In een paar stappen sta je vanuit de Piushaven in Moerenburg. Daarna zin om het winkelgebied in te trekken? Het Koningsplein krijgt een grondige metaformose, waardoor je vanuit de Piushaven via een gezellige route 'de stad' inloopt.

VAN BUITEN OGEN DE THEATERS EN ZALEN IN DE CULTURELE AS STATIG, VAN BINNEN IS HET EEN VROLIJKE BOEL. DUS GEEN HOGE DREMPELS, MAAR EEN HARTELIJKE UITNODIGING AAN IEDERE BEZOEKER UIT TILBURG EN VERRE OMGEVING OM TE KOMEN PROEVEN VAN DE RIJKE BELEVINGEN DIE DE CULTURELE AS BIEDT. DIE SMAKEN NAMELIJK GEGARANDEERD NAAR MEER. DE DEUREN STAAN DAN OOK WAGENWIJD OPEN, VOOR IEDEREEN.

DE CULTURELE AS DRAAIT OM BETREDEN EN BELEVEN

**CULTURELE
AS**

AANTAL BEZOEKERS
THEATERS TILBURG

127.000

THEATERS TILBURG CONCERTZAAL

BELEEF STEEDS WEER IETS BIJZONDERS

De zuidzijde van de binnenstad wordt met de komst van meer en meer winkels en horeca steeds drukker en gezelliger. Groener ook, want het gebied rondom het Willemsplein wordt het 'groene hart' van de Tilburgse binnenstad. Op datzelfde iconische plein komen kunsten, gemeentelijke en religieuze macht samen. Dat imponeert en inspireert. Artiesten en kunstenaars komen hier met liefde naartoe, wat resulteert in een uitzonderlijk breed cultuuraanbod. Geschikt voor de allerjongsten tot de alleroudsten. Via het Factorium en de Fontys Hogeschool voor de Kunsten (FHK) bereik je het grote podium van Theaters Tilburg. Samen zorgen zij ervoor dat er aan de Culturele As altijd iets bijzonders te beleven valt.

DE STAD ALS PODIUM

Programmamakers, artiesten en ook de Tilburgers zelf zorgen voor een stimulerend cultureel klimaat, dat ver uitstijgt boven 'welk gebouw dan ook'. De inhoud neemt je mee in een wereld waar creativiteit en verbeelding regeren. Het culturele programma is ieder jaar weer hartstikke relevant en om door een Schouwburgringetje te halen. In september wordt de opening van het culturele seizoen gevierd met een weekend vol gratis cultuur in heel Tilburg, van 's ochtends vroeg tot diep in de nacht. Podia, musea en ateliers bieden een toegankelijk programma, variërend van beeldende kunst, muziek, theater en programma's voor kinderen.

CULTURELE FESTIVALISERING

De festivalisering is ook doorgedrongen aan de Culturele As. Denk dan niet aan dertien-in-een-dozijn festivals, maar aan bijzondere programma's zoals Stadsvolk, Factorium Festival, Spruit, de Nacht van de Kunsten, Volkszanger Junior en de Nederlandse Musical Dagen. Stadsvolk is een festival voor liefhebbers van het verhalende lied. Volksmuziek voor stedelingen die naar het platteland verlangen, zonder de intentie om te verhuizen. Muziek van nu, die nostalgisch aandoet. Spruit is een kinderfestival vol dans, theater en muziek voor het hele gezin. Een krachtige samenwerking tussen 013 Poppodium, Theaters Tilburg, De NWE Vorst en Paradox. Kennismaken, zelf doen, kijken en luisteren voor jong en oud gaan aan de Culturele As hand in hand.

THEATERS TILBURG SCHOUWBURG

TILBURG ALS TALENTFABRIEK DOOR DE FHK

Fontys heeft haar artistieke opleidingen een prachtige thuishaven gegeven in het gebied. Alle kunstopleidingen onder één dak, inclusief Rockacademie. De Fontys Hogeschool voor de Kunsten (FHK) is een exclusieve springplank voor dansers, muzikanten, beeldend kunstenaars en acteurs. Naarmate de studenten hun kunsten steeds beter onder de knie krijgen, zal de flirt met de omringende theaters alleen maar toenemen. De FHK is uniek in haar soort en daar is menig Tilburger heel terecht trots op.

In de Culturele As wordt de komende jaren volop geïnvesteerd in het verbeteren van de ruimtelijke verbindingen tussen de culturele trekpleisters en de parken. Het Koningsplein wordt aangepakt en ontwikkelt tot stedelijk woongebied met een aangenaam verblijfsklimaat.

TILBURG
NexT

TILBURG MUSICALSTAD

De Nederlandse Musical Dagen zijn een verhaal op zich. Veel van de acteurs in Nederlandse musicals zijn opgeleid door de FHK en zijn dus in Tilburg geschoold. Er is dan ook geen logischere plek om deze talenten en sterren te eren. Theaters Tilburg is als initiatiefnemer inhoudelijk in gesprek gegaan met de musicalopleidingen, Nederlandse producenten en impresariaten, Allen omarmden zij het idee, wat resulteerde in een spetterend, tweedaags festival. Met de Musical Sing a long in de schouwburg als aftrap en het Musical Talent Gala als absoluut hoogtepunt. Een evenement waar bewoners, bezoekers, pers en het vakpubliek hun musicalhart kunnen ophalen.

VERBONDENHEID IN HET FACTORIUM

Wie (nog) niet aan een kunstopleiding toe is, maar zich wel wil verdiepen in muziek, theater, dans of musical, is thuis bij het Factorium. Speelplaats, werkplaats en podium op het gebied van podiumkunsten. Voor jong en oud, amateur of professional. Jaarlijks laat het Factorium 34.000 kinderen in het basisonderwijs, 9.000 deelnemers en 25.000 podiumbezoekers genieten van het maken van theater, muziek of dans. De eerste stappen op je culturele pad zet je tegenover de kunstvakopleiding en naast het podium waar de Nederlandse top kind aan huis is. Gelijkgestemden worden in het gebied bij elkaar gebracht om samen de gehele stad van binnen en van buiten, net wat rijker te kleuren.

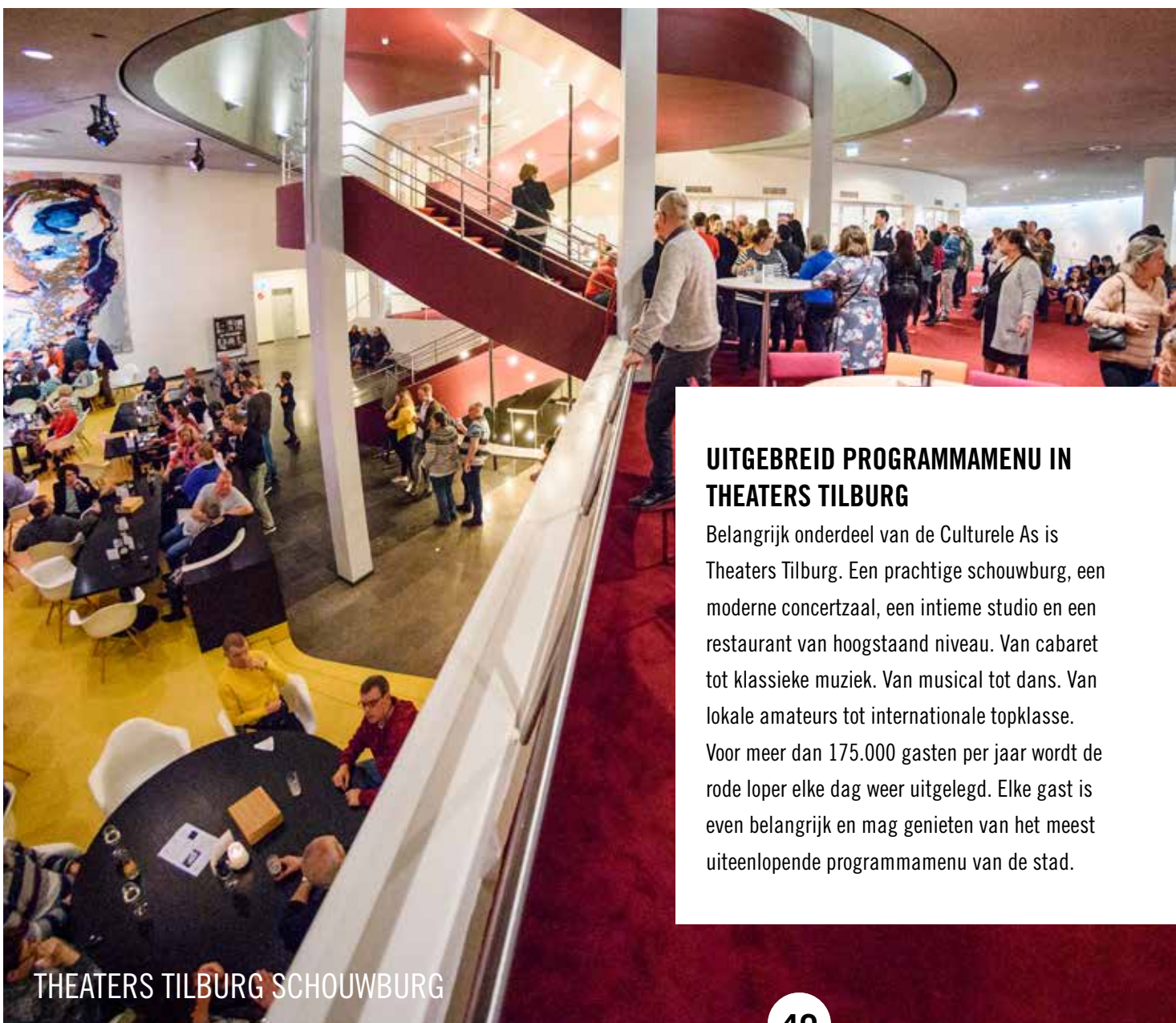
CULTURELE KWALITEIT EN DIVERSITEIT

De Culturele As staat stevig. En ook van buiten is steeds vaker te zien wat zich binnen afspeelt. Ga naar binnen, onderzoek, wees welkom en doe mee. En dat geldt echt voor iedereen. De culturele kwaliteit en diversiteit spreken voor zich. Voel je er welkom, want ook voor jou staan de deuren wagenwijd open.

KENNY B

“Ik ben Kenny B, 56 jaar geleden geboren in Paramaribo. Ik ben werkzaam in de entertainmentindustrie en gevestigd in Tilburg City. Ik ben ondernemer geworden omdat in mijn business ondernemerschap de mooiste vorm is en omdat ik dan volledig mijn eigen richting kan bepalen en mijn eigen tijd kan indelen. Tilburg heeft me de kans gegeven om mijn internationale business uit te rollen. En de juiste tools, begeleiding op ondernemerschap, gegeven. Tilburg denkt mee in kansen. Mijn advies voor start-ups is: start met iets waar je passie voor hebt. Heb plezier in wat je doet, zorg voor geloof in wat je doet. En: maak het jezelf niet te makkelijk. Leg de lat hoog!”

UITGEBREID PROGRAMMAMENU IN THEATERS TILBURG

Belangrijk onderdeel van de Culturele As is Theaters Tilburg. Een prachtige schouwburg, een moderne concertzaal, een intieme studio en een restaurant van hoogstaand niveau. Van cabaret tot klassieke muziek. Van musical tot dans. Van lokale amateurs tot internationale topklasse. Voor meer dan 175.000 gasten per jaar wordt de rode loper elke dag weer uitgelegd. Elke gast is even belangrijk en mag genieten van het meest uiteenlopende programmamenu van de stad.

THEATERS TILBURG SCHOUWBURG

IN HET VEEMARKTKWARTIER HEERST EEN CREATIEVE
BEDRIJVIGHEID VAN JEWELSTE. IN DIT INTIEME STUKJE
TILBURG, VOL KARAKTERISTIEKE PANDEN, BESTAAT
INNOVATIEF EN DUURZAAM ONDERNEMERSCHAP
GEBROEDERLIJK NAAST KUNST EN MUZIEK.

AANTAL BEZOEKERS 013 **310.000**

In het Veemarktkwartier bloeit het creatief ondernemerschap met poppodium 013 als stralend middelpunt, direct aan de grens met het horecagebied.

TILBURG
NexT

ER ZIT MUZIEK IN HET VEEMARKTKWARTIER

Wat hebben Maroon 5, Marco Borsato, Snoop Dogg, Gregory Porter en Amos Lee met elkaar gemeen? Ze traden allemaal op in 013, met een capaciteit van 3.000 bezoekers de grootste zaal van het Nederlandse popcircuit. En bovenal een plek die het Veemarktkwartier niet alleen nationaal, maar ook wereldwijd op de kaart zet. De kans is groot dat je in New York iemand tegen het lijf loopt die wel eens in 'the South of Holland' naar een concert in 013 is geweest. Alleen al voor festival Roadburn trekken muzikliefhebbers van heinde en verre naar Tilburg.

BONTE VERZAMELING VAN BIJZONDERE GEBOUWEN EN MENSEN

Het iconische pand waar 013 in is gevestigd, met de zwarte schil waarop duizenden cd's zijn bevestigd, is niet de enige blikvanger in het Veemarktkwartier. Loop door dit sfeergebied en ontdek een bonte verzameling van bijzondere gebouwen. Zoals Het Duvelhok, de oudste textiel fabriek van Tilburg, waar inmiddels op heel andere wijze van katoen wordt gegeven. Het Duvelhok was tot een aantal jaar geleden een naar binnen gekeerde, verwaarloosde oude fabriek, maar is nu een extravert, voor iedereen toegankelijk rijksmonument waar je niet omheen kunt in de binnenstad. Een belangrijke sfeermaker binnen het Veemarktkwartier, waar kunst, cultuur, ondernemerschap en wetenschap de belangrijkste thema's zijn.

HOBBYPRODUCTEN ZIJN BEPAALD GEEN HOBBYPROJECT

Het kantoor van AVEC is niet meer weg te denken uit het Veemarktkwartier. AVEC maakt hobbyproducten, exclusief voor en in samenwerking met haar klanten. Daarin zijn ze de grootste speler in Nederland, misschien zelfs wel in Europa. Met de uitbreiding naar een tweede vestiging in een prachtig rijksmonument uit 1923, is AVEC bepaald geen hobbyproject. Eenzelfde groei hopen ook de ondernemers die gevestigd zijn in DePLINT door te maken. Het stoere gebouw biedt plaats aan ambitieuze ondernemers die één ding gemeen hebben: ze zijn hartstikke creatief. Of het nu om een modellenbureau, architecten, webdesigners of illustrators gaat.

SAMENWERKING EN BEDRIJVGHEID BEVORDEREN

De vele ondernemers en organisaties in het Veemarktkwartier zijn verenigd in een actieve stichting, die jaarlijks diverse evenementen binnen het sfeergebied organiseert. Dit ter bevordering van de samenwerking en bedrijvigheid in het gebied.

INTIEM STUKJE TILBURG

DAT WERELDWIJD

OP DE KAART STAAT

STERKER WORDEN VAN ELKAAR

Nog zo'n eyecatcher in het Veemarktkwartier is Het Nwe FAXX-gebouw. Duurzaam werken en ontmoeten staan hier centraal. Professionele werkplekken in een van de werkcoupés, aan de stamtafel of op het buitenterras zijn kosteloos voor iedereen te gebruiken. De bedrijven die gehuisvest zijn in Het Nwe FAXX zijn samen met de aanwezigen in de lobby een bron van kennis en ervaring. Met een BREEAM Excellence-certificering en een groenverklaring is Het Nwe FAXX het meest duurzame gebouw van Tilburg en een van de meest duurzame kantoorgebouwen van Nederland. Een paar deuren verderop vind je de creatieve hotspot Clubhouse, ook zo'n plek waar iedereen iets voor elkaar kan betekenen. Creatieve dealmakers, business partners en jonge talenten komen samen in een inspirerende omgeving die zakendoen mogelijk maakt.

De onderwijsstad van Zuid Nederland: talentenstad, een sterke basis voor kenniseconomie

FRISSE KOPPEN

Ileen Kersemaekers, 29 jaar, geboren in Tilburg. Eigenaresse van Frisse Koppen, een modellen- en castingbureau voor commerciële video- en fotoshoots. “Tilburg was voor mij de perfecte plek om Frisse Koppen te vestigen. Ik zag grote kansen voor een modellenbureau in de regio Brabant. Daarbij ben ik een geboren en getogen Tilburgse, waardoor ik de afgelopen jaren een groot netwerk heb kunnen opbouwen in deze stad. Daar profiteer ik nu van als nieuwe ondernemer in het Veemarktkwartier. In de creatieve hotspot DePLINT word ik omringd door vrienden, ontwerpers, uitvinders, bedenkers en cross-over slimmerikken. Hartstikke inspirerend!”

DATACON

Meindert van Duijvenbode, sinds 1996 oprichter en eigenaar van Datacon, een IT-bedrijf. Datacon is met haar 60+ medewerkers gevestigd in het meest duurzame gebouw van Zuid-Nederland: het Nwe FAXX. “Een gebouw dat ik samen met een aantal anderen van scratch af aan heb vormgegeven en waarvoor wij zelfstandig de volledige projectontwikkeling hebben uitgevoerd.

Ik woon intussen 28 jaar in Tilburg en heb Tilburg zien veranderen van een arbeidersstad in een veelzijdige stad met ruimte voor allerlei pluimage. Het vestigingsklimaat voor bedrijven is met de komst van het Veemarktkwartier en de Spoorzone sterk verbeterd en ik verwacht dat dit alleen maar beter wordt.”

HET BESTE UIT JONGEREN HALEN

Niet alleen creatieve, maar ook maatschappelijke organisaties vinden hun plek in het Veemarktkwartier. R-Newt is hier een mooi voorbeeld van. De organisatie zet zich in voor jongeren die een duwtje in de rug nodig hebben. Daarbij is niet die overlast het kompas, maar juist het talent dat iedere jongere in zich heeft. R-Newt gelooft in gelijke kansen, maar ziet dat die niet zo vanzelfsprekend zijn voor iedere jongere en voor elk kind. Daarom doen de gedreven jongerenwerkers er alles aan om het beste uit kinderen naar boven te halen. Ook ondersteunen ze ouders bij het ingewikkelde proces dat opvoeden heet. Door mee te bewegen met de jongeren, beweegt R-Newt vanzelf mee met de actualiteit.

EERST OP ONTDEKKINGSTOCHT

Vanuit het Veemarktkwartier wandel je zo het Winkelgebied in of steek je door naar de Piushaven of de Spoorzone. Maar haast je vooral niet te snel richting de rest van de binnenstad, want het Veemarktkwartier is het ontdekken méér dan waard. Ga op een tocht die je voert langs karakteristieke panden, bijzondere plekken uit de historie van Tilburg, bevlogen ondernemers en kunst en muziek van de bovenste plank.

MUSEA

HET 'MUSEUM VAN HET JAAR' EN EEN VAN NEDERLANDS MEEST TOONAANGEVENDE MUSEA LIGGEN IN TILBURG SLECHTS EEN PAAR STAPPEN VAN ELKAAR VERWIJDERD. STA JE VOOR DE INDRIJKWEKKENDE SKY MIRROR IN DE TUIN VOOR DE PONT, DAN ZIE JE DE SCHOORSTENEN VAN HET TEXTIELMUSEUM AL BOVEN DE DAKEN UITSTEKEN. VERVOLGENS LOOP JE VIA DE GASTHUISRING ZO DE SPOORZONE IN EN SLA JE LINKSAF NAAR VINCENTS TEKENLOKAAL OF LOOP JE RECHTDOOR NAAR NATUURMUSEUM BRABANT. GENIET VAN VIER TOONAANGEVENDE MUSEA IN HARTJE BINNENSTAD EN OP LOOPAFSTAND VAN ELKAAR.

HEMELSPIEGEL ALS BLIKVANGER

In een speciaal ontworpen tuin op het voorterrein van De Pont staat de zes meter hoge Sky Mirror van de Britse kunstenaar Anish Kapoor. Een bijzonder cadeau voor het 25-jarig jubileum van De Pont, want de 'hemelspiegel' is het enige kunstwerk van Kapoor dat in Nederland in de openbare ruimte te bewonderen is. De inmiddels wereldberoemde kunstenaar toont hiermee zijn dank aan De Pont, dat hem aan het begin van zijn carrière de kans bood om zijn werk tentoon te stellen. De Sky Mirror trekt fans en bezoekers uit de hele wereld, die het werk willen zien en ervaren.

HEDEENDAAGSE KUNST IN DE PONT

Vanaf de noordkant van het station loop je langs het Clarissenhof, door de Stedekestraat en via het historische Wilhelminapark in nog geen kwartier naar een van de toonaangevende en best bezochte musea van Nederland: De Pont. Het museum haalt vooraanstaande kunstenaars naar de stad en zet Tilburg internationaal op de kaart. De Pont is gevestigd in een voormalige wolspinnerij die is verbouwd tot een ruimte waar hedendaagse kunst optimaal tot haar recht komt. De monumentale oude fabriek met de grote, lichte zaal en de intieme 'wolhokken', vormt een prachtige omgeving voor de vele kunstwerken.

WORD JIJ DE NIEUWE VINCENT VAN GOGH?

Wandel de Spoorzone in en kom terecht in de wereld van Vincent van Gogh. Als knul van dertien jaar kwam Vincent van Gogh in 1866 in Tilburg wonen. Hij kreeg les in een school op de plek waar nu het Paleis Raadhuis staat. Daar kreeg hij ook tekenles en tegen die inspiratie is geen gum opgewassen, die is onuitwisbaar. Van het raadhuis toen naar de Spoorzone nu, waar tekenen en techniek samenkomen in Vincents Tekenlokaal. Het Tekenlokaal is een creatieve plek waar talenten ontplooiën. Je kunt er aan de slag met olieverf, kwast, spatel, graffiti-spuitbus of een digitale pen. En niet gevreesd: je hoeft echt geen nieuwe Van Gogh te zijn om vereeuwigd te worden in Vincents Tekenlokaal.

De komende jaren wordt er volop werk van gemaakt om de twee topmusea in Nederland beter te laten aansluiten op het aanbod in de binnenstad.

TILBURG

NexT

HET BEPAALD NIET STOFFIGE TEXTIELMUSEUM

Vanaf De Pont steek je rechtdoor de Goirkestraat in en sta je binnen een paar stappen voor het TextielMuseum. In het hart van wat ooit een florerende wolstad was, herinnert het museum aan de rijke geschiedenis van de textielindustrie. De rokende schoorstenen zijn verleden tijd, maar een vroeg 20ste-eeuwse stoommachine is nog te bewonderen in de machinekamer. Er wordt hard aan gewerkt in de oude wollendekenfabriek aan de Goirkestraat. De bedrijvigheid van weleer gaat onverminderd voort in dit 'museum in bedrijf'.

MUSEUM VAN HET JAAR

In 2017 werd het TextielMuseum verkozen tot 'Museum van het jaar' in Nederland. En dat is niet voor niets, want het museum is een ware culturele hotspot: een bedrijvige, creatieve ontmoetingsplek van internationale allure waar bezoekers en gebruikers genieten van tentoonstellingen, manifestaties, educatieve programma's, experimenten en expertmeetings.

SPEELS ONTDEKKEN IN NATUURMUSEUM BRABANT

Loop terug naar het station en steek onderdoor om aan de zuidkant uit te komen. Daar sta je meteen voor het Natuurmuseum Brabant, waar je midden in de stad met je neus op de natuur zit. Leuk voor de hele familie, of je nu drie of 83 jaar bent. Alles over dier, mens en plant is te zien in eigenzinnige tentoonstellingen met een andere kijk op het leven en de natuur. Kijken mag, maar zelf doen en beleven is natuurlijk nog leuker. Aan de hand van interactieve activiteiten ontdek je in het Natuurmuseum steeds weer iets nieuws. Dat speelse karakter vind je terug door het hele museum. Extra handig: het museum ligt pal tegenover Station Tilburg en is dus eenvoudig met het openbaar vervoer te bereiken.

AANTAL BEZOEKERS MUSEA

TEXTIELMUSEUM	65.000
DE PONT	91.000
NATUURMUSEUM BRABANT	73.000

KERMIS

EVENTEMENTEN

EVENTEMENTEN

BEZOEKERS

TILBURGSE KERMIS	1.500.000
MEIMARKT	120.000
CARNAVAL	100.000
HAP STAP FESTIVAL	35.000
FESTIVAL MUNDIAL	22.000
FESTIVAL VAN HET LEVENSLIED	18.000
TILBURG ZINGT	15.000
TILBURG CULINAIR	12.500
TILBURG TEN MILES	10.000
TOTAAL AANTAL BEZOEKERS	1.832.500

TILBURG HAP STAP FESTIVAL

ROADBURN

MEIMARKT

TILBURGSE EVENEMENTEN

Prakkiseren wat je dit weekend gaat doen met de familie, is er in Tilburg nauwelijks bij. De Tilburgse evenementenkalender staat tjokvol leuke, ludieke, spannende, en enerverende events, die de moeite meer dan waard zijn. En het mooiste van alles, je hebt er geen tjokvolle portemonnee voor nodig. Tilburgse evenementen zijn toegankelijk en makkelijk bereikbaar. Voor de sportieve kanjers is er de 'Tilburg Ten Miles', wat overigens ook voor de minder sportieve kanjers een fantastisch moment is voor een feestje langs de kant. 'Festival van het Levenslied' en 'Tilburg Zingt' zetten aan tot luidkeels meezingen en deinzen op bekende liedjes. 'Boeken rond het paleis', 'Carnaval', 'Tilburg Hap Stap Festival', 'Tilburg Culinair', 'De Smaak Karavaan', 'Festival Mundial' 'Roadburn Festival', 'Meimarkt', 'Incubate', 'Oktoberfest', en natuurlijk de allerbekendste; 'De Tilburgse Kermis' en geloof het maar, nog veel en veel meer. In Tilburg beleef je het allemaal.

TEN MILES

TILBURG HAP STAP FESTIVAL

KAAPSTAD

DWALERIJ

FESTIVAL MUNDIAL

LEVENSLIED

'TILBURG IS EEN GOEDE INDICATOR VOOR DE REST VAN NEDERLAND'

"Tilburg is een echte HEMA-stad. De bevolkingsopbouw is heel divers. Dat past bij ons, want HEMA is er voor iedereen. Er zitten hier meerdere grote spelers bijeen, dat versterkt elkaar. Dat maakt het vestigingsklimaat heel aantrekkelijk. Tevens: hoe Tilburg reageert op de vernieuwde HEMA, is voor ons een goede indicator voor de rest van Nederland." **Tico Schneider, directeur HEMA Nederland**

TILBURG IS AAN

Achterover leunen? Dat is niet besteed aan de Tilburgse politici, vastgoedontwikkelaars, winkeliers en inwoners. In hoog tempo laten zij een nieuwe binnenstad ontstaan. Plaats van handeling: het kernwinkelgebied van de zesde stad van Nederland. Hier vindt de grootste binnenstedelijke herontwikkeling van Nederland plaats. Een metamorfose van ongekende proporties. De Tilburgse binnenstad is in no time uitgegroeid tot een dynamische, aantrekkelijke en toekomstgerichte plek. Resultaat: de liefde van retailers, bewoners en bezoekers voor Tilburg als winkelstad is groter dan ooit.

BOUWEN MET OPGESTROOPE MOUWEN

In zo'n korte tijd je binnenstad zo'n flinke kwaliteitsimpuls geven, hoe hebben die gekke Tilburgers dat in hemelsnaam voor elkaar gekregen? Nou, bovenal door ambitie te tonen in daden en niet in woorden. Grootse plannen werden opgesteld, de mouwen opgestroopt en samenwerkingen aangegaan. Samen met projectontwikkelaars, investeerders, ondernemers en bewoners bouwt de gemeente aan een aantrekkelijke binnenstad die klaar is voor de toekomst. Een binnenstad waar mensen graag winkelen, wonen, werken, studeren en recreëren. Waar nieuwe bedrijven zich vestigen. Een binnenstad met sfeer, groen en ruimte voor ontmoeting.

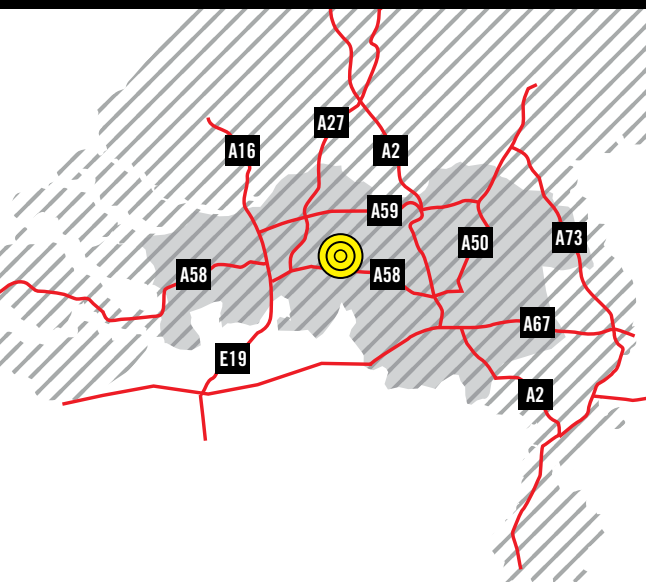
NOG VEEL MEER POSITIEVE ONTWIKKELINGEN

Rondom het winkelgebied is er óók een wervelwind aan positieve ontwikkelingen gaande. De rauwe, industriële Spoorzone openbaart zich aan de bezoeker. Een stille haven is getransformeerd tot een place to be. Het Veemarktkwartier wordt verder ontwikkeld tot creatieve hotspot. Langs de toegangswegen naar het winkelgebied is het een gezellige drukte van belang. En de komende jaren staan in het teken van vriendelijke verbindingen tussen al deze sfeergebieden.

SURF MEE OP DE URBANISATIEGOLF

Het nieuwe stadssilhouet van Tilburg is sexier dan ooit. Dat valt zowel bewoners en bezoekers als kleine ondernemers en grote retailers op. Allemaal surfen zij mee op de urbanisatiegolf in een bruisende stad waar steeds meer mensen willen wonen, werken en verblijven. Het winkelgebied is van straatje-op-en-neer veranderd in een levendig centrum met een samenhangende ruimtelijke structuur en mooie openbare ruimtes. Met een compacte (alles binnen een straal van één kilometer!), maar serieuze winkelronde die je langs verrassende en inspirerende winkelstraten, pleinen en passages leidt. Het mag duidelijk zijn: Tilburg is AAN.

CENTRAAL GELEGEN IN DE 2E ECONOMISCHE REGIO VAN NEDERLAND

DÉ LOGISTIEKE HUB VAN EUROPA ... en mede daardoor vestigingslocatie van: Tesla, Samsung, Rhenus, Kuehne+Nagel, XPO Logistics, DB Schenker, Coolblue and many more multinationals.

DB SCHENKER

TESLA

RHENUS LOGISTICS

SAMSUNG

XPO Logistics

KUEHNE+NAGEL

'DE RETAIL GROEIT EXPLOSIEF'

"Tilburg is een stad die enorm in ontwikkeling is. Door inspanningen van de gemeente groeit de retail explosief én positief. In het winkelaanbod zag Hudson's Bay een kans voor een warenhuis, dat na het verdwijnen van V&D ontbrak. Tilburg verdient een premium warenhuis als Hudson's Bay."

Bob Ghielen, Store Manager Hudson's Bay

Concept, vormgeving en productie: Schwung, identiteit en creatie

Tekst: ZUID Creatives

Feiten & cijfers: Gemeente Tilburg

Drukwerk: Incido

Fotografie en beeld: Maite de Lorenzo | Jostijn Ligtoet

Simone Lohnstein | Heleen Verhoeven | Jac Schalk

Tommy de Lange | Willem van Breugel | Schellekens-Cleijssen

Jan ten Berge | Dolph Cantrijn | Joyce van Belkom

Ritzen Architecten | 3D Studio Prins-CIVIC Architects

Victor van Leeuwen | Corné Hannink | Jeroen Vos

Erik van der Burgt | René de Wit | Toin Damen | Eric Luyten

Maria van der Heyden | Chris König | Marieke Plasier

Beeldbank Tilburg | Bjorn Staps | John van Groenedaal

Rene van der Hulst | Camiel Donders | Peter Cox

Opdrachtgevers: Ondernemersfonds Binnenstad Tilburg

Citymarketing Tilburg en Gemeente Tilburg

Met dank aan de ondernemers die hebben meegewerkt aan de totstandkoming van dit boek.

September 2018

T VAN TILBURG

T VAN TROTS

IS DIT HET SLOTSTUK? EINDIGT HET HIER? NEE, ALLESBEHALVE DAT. DIT IS ÉÉN VAN DIE VERHALEN WAAR NIET GENOEG INKT VOOR TE VINDEN IS. EN IEDEREEN DRAAGT EEN STEENTJE BIJ. NIET OMDAT JE NU EENMAAL EEN PLEK NODIG HEBT OM TE WONEN, DUS DAN MAAR HIER. NIET OMDAT ER ZO NODIG BROOD OP DE PLANK MOET KOMEN. EN AL HELEMAAL NIET OMDAT JE TOCH ERGENS EEN AVONDJE UIT MOET.

Tilburg is uniek, heeft een groot hart, is prettig gestoord en dat alles met een lekker, rauw randje. De stadsdeuren staan wagenwijd open voor iedereen die zich daarmee kan identificeren. Kom wonen, kom werken. Kom eten, kom drinken. Kom leven, kom genieten en doe het zoals jij dat wilt. Op je eigen manier, want dat is belangrijk. En durf te vragen als je het even niet zeker weet. (Import-)Tilburgers staan voor elkaar klaar. Tilburg is een stad gevuld met kansen en mogelijkheden. Durf je ze te grijpen? Dan ben je al op de helft. De stad nodigt je uit, dus voel je welkom en schrijf mee aan ons prachtige verhaal. Het is slechts een kwestie van tijd voordat je begrijpt waarom wij Tilburgers zo trots zijn op alles waar we samen zo hard, maar vooral met heel veel liefde aan werken.

Begint je hart al sneller te kloppen? Heeft de hoofdletter T ineens een andere betekenis gekregen? Schroom niet, neem contact op met het ondernemersfonds voor meer informatie en mogelijkheden. Ondernemersfonds Binnenstad Tilburg, info@ondernemersfonds.nu

Zin om zelf op ontdekkingsstocht te gaan? Bekijk het beschikbare aanbod aan commerciële ruimte op tilburg.pandenbank.nl of kijk op makeitintilburg.nl

TROTS OP TILBURG